

Επίμετρο Συνεδρίου: Ανιχνεύοντας την ιδεολογική και πολιτική ταυτότητα του Ιωάννη Καποδίστρια

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΚΛΑΒΟΥΝΟΣ, Κοινωνιολόγος, Οικονομολόγος, Πρόεδρος του Κέντρου Unesco του Ιονίου
Email: georgesklavounos@gmail.com

Τα συμπεράσματα ως εισαγωγή:

Ο Ιωάννης Καποδίστριας, παρουσιάζεται από τους εχθρούς του ως ιδεολογικός εκφραστής, ως εκπρόσωπος της απολυταρχίας, του Τσαρικού αυταρχισμού, ως υπηρέτης των Ρωσικών συμφερόντων στην Ελλάδα.. Στην καλύτερη περίπτωση (από τους εχθρούς του) παρουσιάζεται ως εκπρόσωπος της πεφωτισμένης δεσποτείας ,η ως ένας συντηρητικός πατριώτης εθνικιστής, όπως τον παρουσίασε στην έκδοση αφιέρωμα, ο skai,το 2011.

Από τους φίλους του παρουσιάζεται ως ένας : Ανιδιοτελής, αφοσιωμένος μέχρι αυτοθυσίας πατριώτης, άριστος διπλωμάτης, οραματιστής, ικανός να εμπνέει και να απολαμβάνει την αγάπη του λαού, τον σεβασμό, την αμέριστη στήριξη των φίλων και θανάσιμο μίσος από τους εχθρούς που γνώριζαν τις ικανότητες και την αποτελεσματικότητα του.

Από αυτούς που ακολούθησαν μια μέση οδό π.χ. Henry Alfred Kissinger, τον χαρακτηρίζει ως : Έλληνα ευγενή που είχε κατορθώσει να συνδυάσει τις φιλελεύθερες αρχές του Διαφωτισμού με την παροχή υπηρεσιών σε ένα απόλυτο μονάρχη και που ο δογματισμός και ο πανελληνισμός για τον οποίο τον υποπεύονταν πολλοί, του χάρισαν σύντομα την σχεδόν μανιώδη αντιπάθεια του Μέττερνιχ. (Kissinger Macht dillomatie, sel,51. Εκδόσεις Γκόβοστη, Ιωάννης Καποδίστριας, 1776-1831, Ο κορυφαίος Έλληνας Ευρωπαίος, εις, επιμ, σχ, Πετρίδης, Π, καθηγητής Παν/,Αθίνα,1992.)

Με δεδομένα ότι:

- 1) Οι αρχές της ισηγορίας, ισοπολιτείας, ισονομίας λαών και πολιτισμών, το δικαίωμα της πολιτικής και πολιτισμικής αυτονομίας των λαών, στις διεθνείς σχέσεις ,την διεθνή έννομη τάξη και τους θεσμούς της δεν συμβιβάζονται με την αναπαραγωγή σχέσεων υποτέλειας, εξάρτησης και υποταγής
- 2) Η αναπαραγωγή ή η άρνηση και ανατροπή της υποτέλειας, πολιτισμικής, πολιτικής, οικονομικής περνάει μέσα από την αξιοποίηση-χρησιμοποίηση της ιστορίας ως εργαλείου κοινωνικής συνειδητοποίησης, μετατροπής της ιστορίας σε συνείδηση, η εργαλείου αναπαραγωγής της υποτέλειας.

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΡΑΙΟΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ, ΦΡΑΝΣΙΣΚΟ ΝΤΕ ΜΙΡΑΝΤΑ

- η Ελληνική Σκέψη στην Αυτοθέσμιση των Κοινωνιών, τον Διαφωτισμό και την Γνώση

ΑΞΙΟΝΑΣ II: Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟ, ΤΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ, ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΓΝΩΣΗ

www.academy.edu.gr

3) Η επικυριαρχία του μεταπολεμικού διπολικού συστήματος παγκόσμιας διακυβέρνησης, θα ήταν αδιανόητο να περιοριστεί στην εκ μέρους των κυρίαρχων πόλων-μητροπόλεων, έλεγχο στην οικονομία, την οικονομική θεωρία, τις πολιτικές επιστήμες, αφήνοντας την μελέτη και την κατανόηση της εθνικής, περιφερειακής και παγκόσμιας ιστορίας, εκτός των συντελεστών της αναπαραγωγής της. Η υποταγή «της ιστορίας» στην «μητροπολιτική ορθοδοξία», τις παραδοχές και τη μεθοδολογία της διέθετε και καρότα και μαστίγια. (Η πρακτική βέβαια συνεχίζεται και καλά κρατεί, στην εποχή και την υπηρεσία της παγκοσμιοποίησης.).

Η προσέγγιση του Ιωάννης Καποδίστριας, και του 21 δεν ήταν δυνατόν να αποτελέσουν εξαίρεση. Η μελέτη των ιστορικών αναφορών στο πλέγμα των εχθρών και των συμμάχων του Ιωάννης Καποδίστριας, πρέπει να λάβει υπ' όψιν τα ως άνω. Επί πλέον είναι αναγκαίο να αποσαφηνιστεί εάν η Καποδιστριακή στρατηγική για τον Ελληνισμό, την εσωτερική του ανασυγκρότηση, την πολιτισμική του στρατηγική, το διεθνή του ρόλο, απείλησε κυρίως ξένα, εξωελλαδικά συμφέροντα και ποια, η έσω-ελλαδικά συμφέροντα και ποια ; (Βλέπε, Ο Άγνωστος Καποδίστριας ..Μαρτυρίες και γνώμες για τα γενεσιουργά αίτια της θανάσιμης εχθρότητας προς τον Ιωάννης Καποδίστριας κεφ,4,σελ67-76.)

Η ανίχνευση της ιδεολογικής και πολιτικής ταυτότητας του Ιωάννης Καποδίστριας, θα επιχειρηθεί.

α) Με «αχνογράφηση» των 'οριζόντων' ιστορικών, πολιτικών, αλλά και των προκλήσεων στο πλαίσιο των οποίων ανδρώθηκε, στάθηκε, αντιστάθηκε, διαλέχτηκε ο Ιωάννης Καποδίστριας, μέχρις ότου κληθεί (με πρωτοβουλία Κολοκοτρώνη-Καραϊσκάκη) στην Ελλάδα και εκλεγεί, ως ο πρώτος Κυβερνήτης. (Δ. Φωτάδης. Καραϊσκάκης, σελ, 407)

β) Με την παράθεση χαρακτηριστικών κειμένων του, πολιτικών και επιλογών του. Παρουσίαση των βασικών συμμάχων και υποστηρικτών στην Ελλάδα, πριν και μετά το 21.γ)Την παρουσίαση πολιτικών του φίλων στη Γενεύη και το Παρίσι.

γ) Με την καταγραφή των επιπτώσεων της μετάλλαξης της Γαλλικής επανάστασης και των Ναπολεοντείων πολέμων στη πνευματική και πολιτική ηγεσία της Ευρώπης.

δ) Με την παρουσίαση ενός χαρακτηριστικού δείγματος εφαρμοσμένης Καποδιστριακής πολιτικής.

Ο Ιωάννης Καποδίστριας, γεννήθηκε και ανδρώθηκε στο τέλος του 18ου και έδρασε στις αρχές του 19ου.Μιά εποχή ριζικών εκρηχτικών ανατροπών και ανακατατάξεων στις παραδεκτές επιστημονικές, θρησκευτικές, πολιτικές, απόψεις ,θεωρίες ,αξίες, αρχές. Ανδρώθηκε μέσα σε ένα πλέγμα διεθνών σχέσεων πολυκεντρικό, ουσιαστικά άναρχο, χωρίς σταθερές ισορροπίες, χωρίς αρχές. Κατά την γνώμη μου ο Ιωάννης Καποδίστριας, σφραγίστηκε από την εποχή του αλλά και την σφράγισε διελεγόμενος μαζί της.

Ο Ιωάννης Καποδίστριας, μπορεί αβίαστα να χαρακτηριστεί ως:

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΡΑΙΟΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ, ΦΡΑΝΣΙΣΚΟ ΝΤΕ ΜΙΡΑΝΤΑ

- η Ελληνική Σκέψη στην Αυτοθέσμιση των Κοινωνιών, τον Διαφωτισμό και την Γνώση

ΑΞΙΟΝΑΣ II: Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟ, ΤΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ, ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΓΝΩΣΗ

www.academy.edu.gr

Εθνικός και κοινωνικός απελευθερωτής, ως ευρωπαίος πολιτικός αφοσιωμένος στην υπόθεση της ανασυγκρότησης της Ευρώπης επί των αρχών της απελευθέρωσης των εθνών, της ισονομίας, ισηγορίας, ισοπολιτείας, πολιτών, στις ενδο-εθνικές σχέσεις όσο και μεταξύ εθνών και πολιτισμών στις διεθνείς σχέσεις. Μπορεί αβίαστα να χαρακτηριστεί ως Έλληνας πολιτικός που έζησε και πέθανε αφιερωμένος στο ιδεώδες του Ελληνικού, Ορθόδοξου, Δημοκρατικού Διαφωτισμού.

Η γνώση και η εμπειρία του Ιωάννης Καποδίστριας, από:

Την ευκολία κατάργησης ιστορικών κρατών όπως η Βενετία, αλλαγής συνόρων διαμελισμού κρατών.

Την πορεία του κράτους των Ιονίων Νήσων και την συμπεριφορά των μεγάλων απέναντι σε αυτό και απέναντι στην εσωτερική του οργάνωση, από ιδρύσεως του (1800),μέχρι και την κατά παράβαση των διεθνών συνθηκών μετατροπή τους σε Αγγλική αποικία. (Τα Ιόνια διατηρήθηκαν σε αυτό το καθεστώς μέχρι το 1864.)

Τις δυνατότητες που είχε και τον καθοριστικό ρόλο που μπορούσε να παίζει στην εθνική απελευθέρωση και ανασυγκρότηση ο κόσμος των αρματολών και των κλεφτών, η σκληροτράχηλη και ανυπότακτη (από τα σπλάχνα του λαού) 'πολεμική τάξη των Ελλήνων'. Εμπειρία που την απέκτησε εντάσσοντας τους στον Επτανησιακό στρατό, (Ι. Φιλήμων. ΦΙΛΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ. εκδόσεις Καραβία,σελ,128-129), στις καθοριστικής σημασίας συναντήσεις του μαζί τους,(π.χ. προετοιμασία της άμυνας της Λευκάδας, 1806, άμυνα της Λευκάδας 1807, συνάντηση με την παρουσία του Τσάρου, στη Ρωσία 1816, μεγάλη συνάντηση στην Κέρκυρα 1819.).

Την τραγική, για την Ευρώπη και Γαλλία, τύχη της Γαλλικής επανάστασης και των Ναπολεόντειων πολέμων.

Τον καθολικό αμοραλισμό και τον άγριο ανταγωνισμό που καθόριζε τις σχέσεις των ευρωπαϊκών κρατών μεταξύ τους, απέναντι στην Οθωμανική Αυτοκρατορία, ακόμα και εντός των εκάστοτε πρόσκαιρων συμμαχιών τους.

Τον καθοριστικό ρόλο του Ρώσικου λαού, των δουλοπάροικων, στον πατριωτικό πόλεμο ενάντια στον Ναπολέοντα και την συντριβή της αήττητης στρατιάς του, σε αντίθεση με τους Ρώσους ευγενείς. (βλ, κατωτέρω)

Την απογοητευτική κατάληξη της μετά τους Ναπολεόντειους πολέμους ειρήνης, με την υπογραφή των δύο αλληλοαναιρουμένων συνθηκών. Της τετραπλής συμμαχίας ενάντια στα δικαιώματα των εθνών και της Ιερής συμμαχίας περί χριστιανικής διακυβέρνησης της Ευρώπης. (βλέπε κατωτέρω).

Την επίγνωση της οικονομικής και πολιτιστικής δύναμης που διέθετε και ανέπτυξε ο κοινοτικός Ελληνισμός της διασποράς. Ένας Ελληνισμός με θέληση, όχι απλά για να επιβιώσει, όχι απλά να μην αφομοιωθεί,

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΡΑΙΟΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ, ΦΡΑΝΣΙΣΚΟ ΝΤΕ ΜΙΡΑΝΤΑ

- η Ελληνική Σκέψη στην Αυτοθέσμιση των Κοινωνιών, τον Διαφωτισμό και την Γνώση

ΑΞΙΟΝΑΣ II: Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟ, ΤΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ, ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΓΝΩΣΗ

www.academy.edu.gr

αλλά να διακριθεί και να προσφέρει στην χώρα που ζει αλλά και στην αναγέννηση και του Ελλαδικού Ελληνισμού.

Ο Ιωάννης Καποδίστριας οραματίστηκε μια ανεξάρτητη, ουδέτερη και διεθνώς κατοχυρωμένη Ελλάδα. (Ιωάννη Καποδίστρια. Περί του Μέλλοντος της Ελλάδος. Γενική Εφημερίς της Ελλάδος Νάυπλιο, 1825-1826. "Φυλλάδιο δημοσιευθέν" στο Παρίσι το Μάιο του 1826. Αναδημοσιεύτηκε στην Γενική Εφημερίδα της Ελληνικής Κυβέρνησης. Διονύσιος Κόκκινος, της Ακαδημίας Αθηνών. Η Ελληνική Επανάσταση, τομ.10, σελ72-77. Σε αυτό το κείμενο ο Ιωάννης Καποδίστριας, τεκμηριώνει γιατί μια τέτοια λύση αποτελεί στρατηγικό συμφέρον για την Ευρώπη και κάθε μια από τις μεγάλες ευρωπαϊκές δυνάμεις. (Βλέπε επίσης κείμενο που ακολουθεί με τίτλο η Ελλάδα που οραματίστηκε ο Ιωάννης Καποδίστριας Δελφούς της οικουμένης ήθελε την Ελλάδα ο Ιωάννης Καποδίστριας).

Οραματίστηκε, υπερασπίστηκε, προσπάθησε να χτίσει, μια Ελλάδα με γεωγραφικά όρια που θα ανταποκρίνονταν στα περί έθνους κράτους κριτήρια, στην ιστορική συνέχεια, γλωσσική, πολιτιστική συνέχεια όρια αποτυπωμένα στη Χάρτα του Ρήγα, (βλ. Γ. Ι. Σκλαβούνος. Ο Άγνωστος Καποδίστριας. Εκδόσεις Παπαζήση, 2011. κεφ Ο Ιωάννης Καποδίστριας ως Συνεχιστής του Ρήγα) χαραγμένα με αιματηρούς αγώνες.. (βλέπε κείμενο του Ιωάννη Καποδίστρια, που παρατίθεται στις υποσημειώσεις με τίτλο, Η Συνέχεια και τα όρια του Ελληνισμού (γεωγραφικά, πολιτισμικά), κατά τον Ιωάννης Καποδίστριας)

Υπήρξε υπέρμαχος της κοινωνικής απελευθέρωσης των Ελλήνων, της αποκατάστασης των ακτημόνων και της διανομής των εθνικών γαιών. (όπως τεκμηριώνει ο Τερτσέτης στην «Απολογία για τον Καποδίστρια». Μνημεία της Ελληνικής Ιστορίας τευχ1,σελ,294-5).Βλέπε σχετική υποσημείωση κατωτέρω. Κρίνοντας ότι η ταυτότητα των φίλων και συνεργατών του Ιωάννης Καποδίστριας, μας δίνουν εμμέσως αλλά σαφώς πληροφορίες για τις πολιτικές δυνάμεις που τον στήριζαν, αλλά και τους δικούς του πολιτικούς προσανατολισμούς, παραθέτουμε δείγματα χαρακτηριστικών ομάδων, συμμάχων φίλων και συνεργατών του

Βασικοί σύμμαχοι του Ιωάννης Καποδίστριας, υπήρξαν:

- Ο απλός λαός, για τον οποίο ο Καποδίστριας υπήρξε ο « Μπαρμπαγιάννης.» (Edgar Quinet. Η Ελλάδα του 1830 και οι σχέσεις της με την αρχαιότητα).
- Ότι καλύτερο και αγνότερο διέθεταν τα Ελληνικά άρματα.
- Ένα δίκτυο από εξέχουσες, αφοσιωμένες, προσωπικότητες του Ελληνισμού της διασποράς και Φιλελλήνων :
- Αρματολοί στο πλευρό του Ιωάννης Καποδίστριας

Ο Δ. Φωτιάδης στο έργο του Καραϊσκάκης,(σελ,407) χαρακτηρίζει υπευθύνους για την εκλογή Καποδίστρια ως πρώτου Κυβερνήτη τους Κολοκοτρώνη και Καραϊσκάκη.

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΡΑΙΟΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ, ΦΡΑΝΣΙΣΚΟ ΝΤΕ ΜΙΡΑΝΤΑ

- η Ελληνική Σκέψη στην Αυτοθέσμιση των Κοινωνιών, τον Διαφωτισμό και την Γνώση

ΑΞΙΟΝΑΣ ΙΙ: Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟ, ΤΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ, ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΓΝΩΣΗ

www.academy.edu.gr

Στη πρώτη επίσκεψη του Καποδίστρια στην Πελοπόννησο τον συνοδεύουν ο Νικηταράς(αποκαλούμενος Μπαγιάρ και Αχιλλέας του 21),ο Κολοκοτρώνης ο Δημητράκης και ο Κολιόπουλος.

Ο Αναγνωσταράς (σύντροφος του θρυλικού Ζαχαριά και γνωστός ως ο Ορφέας του 21), ο Ηλίας Χρυσοσπάθης, Παναγιώτης Δημητρακόπουλος, ως Επιτροπή των εν Επτανήσω αξιωματικών του Ελληνικού τάγματος. (Π. Χιώτης Ιστορία του Ιονίου Κράτους, Τόμ. Α σελ. 317) ο Χριστόφορος Περραιβός, ο Ιωάννης Φαρμάκης , ο Γεωργάκης Ολύμπιος, ο οποίος συμμετείχε στη Σέρβικη επανάσταση του 1804 αλλά και στο Συνέδριο της Βιέννης, στη Ρώσικη αντιπροσωπία μαζί με τον Ιωάννης Καποδίστριας. *Αυτοί είναι οι αρματολοί που επεσκέφθησαν τον Ιωάννης Καποδίστριας, στην Πετρούπολη, στα 1816,και είχαν συνάντηση επίσης με τον Τσάρο. Είναι αυτοί τους οποίους ανέμεναν, στην Κωνσταντινούπολη(στα 1817), οι Σκουφάς και Αναγνωστόπουλος προκειμένου να αποφασίσουν την διάλυση η τη συνέχιση του έργου της Φιλικής. Είναι αυτοί που αναλαμβάνουν αμέσως μετά, το ρόλο των αποστόλων της Φιλικής. (βλ, Ι. Φιλήμονος. Φιλική Εταιρεία, εκδόσεις Καραβία, σελ 185,189,193,198,201.)*

Από το χώρο των αρματολών σύμμαχοι και συμπαραστάτες του Ιωάννης Καποδίστριας, είναι:

Όσοι υπηρέτησαν στο στρατό της Ιονίου Πολιτείας, (Ι. Φιλήμων Φιλική Εταιρεία, σελ,128-129) ,όσοι δέχθηκαν την πρόσκληση του και συμμετείχαν στην συνάντηση στην Κέρκυρα, στα μέσα του 1806,συναντηση προετοιμασίας της άμυνας της Λευκάδας, (ο Τ. Σταματόπουλος. Εσωτερικός Αγώνας πριν και μετά την επανάσταση του 21.Τόμ,1αναφέρεται σε 1300,κλέφτες πρόσφυγες, μεταξύ των οποίων Κατσαντωναίοι, Μποτσαραίοι, Κολοκοτρώνης. Οι, Κασομούλης, τόμ,Α,σελ,61 και Πιπινέλης σελ 105, αναφέρουν, «περίπου 3.500».

Είναι επίσης όσοι τελικά συμμετείχαν και πολέμησαν υπό τις διαταγές του στην άμυνα της Λευκάδας και έδωσαν μαζί του τον όρκο για την απελευθέρωση της πατρίδας.(βλ Η Άμυνα της Λευκάδας ως η πρόβα τζενεράλε για το 21.(Γ.Ι.Σκλαβούνος. Ο Άγνωστος Καποδίστριας,σελ,92-102. Κατάλογοι αρματολών που συνεργάστηκαν η υπηρέτησαν υπό τον Ιωάννης Καποδίστριας, στην Άμυνα της Λευκάδας ως άνω σελ,102-111)

Είναι ακόμα αυτοί που δέχτηκαν την πρόσκληση του και παραβρέθηκαν στη μεγάλη σύναξη των αρματολών στην Κέρκυρα στα 1819. (βλ Γ.Ι. Σκλαβούνος. Ο Άγνωστος Καποδίστριας,σελ,114-120.Ο Ιωάννης Καποδίστριας, στην Ιταλία καθ' οδόν προς την Κέρκυρα στα 1819.).

Έλληνες και Φιλέλληνες στο πλευρό του Ιωάννης Καποδίστριας

Ο Ιωάννης Καποδίστρια αξιοποίησε στο πλαίσιο του φιλελληνικού κινήματος, ένα ευρύτατο φάσμα Ευρωπαϊκών πολιτικών και πνευματικών δυνάμεων που αρνήθηκαν να υποταγούν στη αυταρχική μετα-Ναπολεόντεια τάξη πραγμάτων και όσων αρνήθηκαν να αποδεχθούν τον Ναπολεόντειο αυταρχισμό και

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΡΑΙΟΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ, ΦΡΑΝΣΙΣΚΟ ΝΤΕ ΜΙΡΑΝΤΑ

- η Ελληνική Σκέψη στην Αυτοθέσμιση των Κοινωνιών, τον Διαφωτισμό και την Γνώση

ΑΞΙΟΝΑΣ Η: Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟ, ΤΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ, ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΓΝΩΣΗ

www.academy.edu.gr

Γαλλικό επεκτατισμό με το προσωπείο της Γαλλικής επανάστασης αλλά και ότι καλύτερο διέθετε η Ελληνική διασπορά.

Ένα μικρό χαρακτηριστικό δείγμα φίλων και συνεργατών του Ιωάννης Καποδίστριας, μας δίνει μια εικόνα του κλίματος Καποδίστρια, του πνευματικού, του πολιτικού φάσματος που του συμπαραστάθηκε. (Θα ήταν πληρέστερη η εικόνα αν η οικονομία της εισήγησης επέτρεπε να συνοδευτούν τα παρατειθέμενα ονόματα από ένα μικρό βιογραφικό.)

Κωνσταντίνος Βαρδαλάχος (1755-1830). Κυριάκος Χαιρέτης (1768-1830). Ανδρέας Μουστοξύδης (1785-1860), Σταμάτιος Βούλγαρης, ο πρώτος σύγχρονος Έλληνας πολεοδόμος (1765-1827). Συνόδευε τον Ιωάννη Καποδίστρια, στον ερχομό του στην Ελλάδα. Ιγνάτιος Ουγγροβλαχίας (1765-1828). Παναγιώτης Κοδρικάς (1750-1827). Ανθιμος Γαζής (1758-1828). Γεώργιος Σταύρου (1788-1869). Ιωάννης Βαρβάκης, ο ευεργέτης (1745-1825). Ο πρώτος που πρότεινε τον Ιωάννης Καποδίστριας, ως Κυβερνήτη της Ελλάδος, (Π.Χιώτη. Ιστορία του Ιονίου Κράτους, τόμ, Α, σελ, 513). Αλέξανδρος Στούρτζα, ο Πλάτων των Χριστιανών, (1791-1854). Ρωξάνδρα Στούρτζα, (1786-1844). Κωνσταντίνος Νικολόπουλος (1786-1841). Ιωάννης Ευνάρδος, (1775-1863). Frederic Quilford, ο Άγγλος ιδρυτής της Ιονίου Ακαδημίας (1766-1827). Ο μεγάλος Πρώσος μεταρρυθμιστής ηγέτης, Baron vom Stein (1757-1831). Η μεγάλη μορφή της Ελβετικής Ανεξαρτησίας, Καρμπονάρος, παιδαγωγός του Τσάρου Αλεξάνδρου, de La Harpe, (1754-1838). Ο Βασιλιά της Γαλλίας Charles X, ο οποίος βασίλευσε την περίοδο 1824-1830.

Ο κύκλος στήριξης του Ιωάννης Καποδίστριας στο Παρίσι :

Ο Κύκλος του Ιωάννη Καποδίστρια είναι ο κύκλος της έκδοσης των Ωδών του Α. Κάλβου στο Παρίσι.

Από τους ασχολούμενους με το ποιητικό και όχι το Εθνικό- επαναστατικό έργο του Κάλβου, διαθέτουμε ποιητικά πρωτίστως, και δευτερευόντως πολιτικά σχολιασμένες τις Ωδές. Δεν διαθέτουμε πληροφορίες για την πολιτική ταυτότητα, των πρωτεργατών και υποστηρικτών της Γαλλικής έκδοσης των Ωδών, την πολιτική σκοπιμότητα της έκδοσης την συγκεκριμένη ιστορική στιγμή.

Ο άνθρωπος που δίνει το βιογραφικό του Κάλβου στον εκδότη, Stanislan Julien, είναι ο Nicolo-poulo de Smyrne (Γιάννης Δάρας. Ανδρέα Κάλβου Ωδαί, σελ,51).

Ο εν λόγω Νικολόπουλος, στα 1817 έχει αφιερώσει Ωδή με (δηλωτικό) τίτλο, Εις Έαρ, στον Ιωάννη Καποδίστρια. Έχει διατελέσει μέλος της Φιλομούσου Εταιρείας, αλλά και της Φιλικής, του Ελληνικού Κομιτάτου του Παρισιού και εργάζεται ως Βιβλιοθηκάριος του Γαλλικού Ινστιτούτου. Συνθέτης, μουσικός, συγγραφέας, φιλόλογος.

Ο Julien δεν είναι ούτε επαγγελματίας μεταφραστής ούτε επαγγελματίας εκδότης, πρόκειται για γιγαντιαία μορφή των Γαλλικών γραμμάτων η οποία τιμάται μέχρι και σήμερα με διεθνές βραβείο αφιερωμένο στο ό-

νομα του και σημαντική πολιτική δράση. Επίσης ο μεταφραστής των Λυρικών Panthier de Censay αναφέρεται ως ποιητής και φίλος του Κάλβου. *Διανοούμενοι τέτοιου επιπέδου είναι σε θέση να γνωρίζουν το πολιτικό και ιδεολογικό στίγμα της ποίησης του Κάλβου. Είναι σε θέση να κατανοούν σε τι μετέχουν και τι υπηρετούν. Συνεργάτης του Καποδίστρια και φίλος του Κάλβου στο Παρίσι είναι και Π. Κοδρικάς, με ιστορική διαδρομή στις ηγεμονίες στην Τούρκικη Πρεσβεία στο Παρίσι, και στενότερες σχέσεις με το Γαλλικό υπουργείο Εξωτερικών. Με δεδομένη επίσης την ιστορική υποχρέωση της Γαλλίας στον Ιωάννη Καποδίστριας, για το ρόλο του στις ευνοϊκές, για την ηττημένη Γαλλία, συνθήκες ειρήνης του 1814-15, η εμβέλεια του κύκλου του Ιωάννη Καποδίστριας, στο Παρίσι, ήταν αποφασιστική.*

Ο χρόνος της έκδοσης των Ωδών είναι αποδεικτικά αποκαλυπτικός των προθέσεων, της σκοπεύσεως, των εκδοτών, των διασυνδέσεων τους, αλλά και του πολιτικού τους προσανατολισμού αν όχι της ιδεολογίας τους.

Η έκδοση έχει γίνει, πριν φύγει και ο Κάλβος για την Ελλάδα, 28 Ιουνίου 1826, μεταφέροντας βοήθεια από τα Γαλλοελβετικά κομιτάτα. (Ζαφειρίου 2006,σελ93).

Το Μεσολόγγι έπεσε στις 11 Απριλίου του 1826. Στις 24 Ιουνίου του 1826 υπογράφεται το Πρωτόκολλο της Πετρούπολης μεταξύ Ρωσίας και Αγγλίας για τη διαμεσολάβηση ανάμεσα στους εμπολέμους. Αποτελεί, κατά κάποιο τρόπο, αναγνώριση της Ελλάδας, αλλά έρχεται πολύ αργά. Ο Ιμπραήμ κατέχει σχεδόν ολόκληρη την Πελοπόννησο. Ο δεύτερος εμφύλιος έχει τσακίσει την Επανάσταση. (Ο Ανδρούτσος έχει δολοφονηθεί 26/6/1825, ο Κολοκοτρώνης έχει φυλακισθεί, 24/1/1825). Η Γαλλία ακολουθεί φιλοτουρκική πολιτική, παρά την θέληση του Γαλλικού λαού. Ο Ιωάννης Καποδίστριας τον Μάιο του 1826 μεταβαίνει στο Παρίσι προκειμένου να κινητοποιήσει την κοινή γνώμη, και να πείσει την Γαλλική κυβέρνηση, αξιοποιώντας τον αντίκτυπο του ολοκαυτώματος του Μεσολογγίου. Την ίδια περίοδο βρίσκεται στο Παρίσι και ο Μέτερνιχ, προκειμένου να αποτρέψει την προοπτική επιτυχίας του πρωτοκόλλου της Πετρούπολης. Αυτή είναι η στιγμή της έκδοσης των Ωδών.

Η καθολική κινητοποίηση του Γαλλικού λαού, νεολαίας, διανοούμενων καλλιτεχνών, οδήγησε τελικά την Γαλλική κυβέρνηση να προσχωρήσει στην Διμερή, με τη σύμβαση του Λονδίνου στις 24/6/1826, καθιστώντας την τριμερή.

(Βλ, Γεωργίου Ν. Παπανικολάου. Διονυσίου Σολωμού Άπαντα. τόμ,Α,σελ514-515.Ο αντίκτυπος από το ολοκαύτωμα. Π. Χιώτη. Ιστορία του Ιονίου Κράτους. Τόμ,Α,σελ,526. Γ. Ι. Σκλαβούνος. Η ρήξη Ανδρέα Κάλβου, Ούγκο Φώσκολου και ο Ιωάννης Καποδίστριας. Εφημ, Κέρκυρα Σήμερα,22/9-1/10/2010.

Ιστορικοί, πολιτικοί ορίζοντες και προκλήσεις «στον διάλογο» με τους οποίους αναπτύχθηκε η Ιδεολογική και πολιτική ταυτότητα του Ιωάννη Καποδίστριας

1776 : Η γέννηση του Ιωάννη Καποδίστρια

Οικογένεια: Ο άμεσος περίγυρος.

Σε ότι αφορά τις καθοριστικές οικογενειακές καταβολές στη διαμόρφωση του κόσμου του και του εν δυνάμει «πολιτικού» Καποδίστρια επιβάλλεται να επισημάνουμε.

A. Στον άμεσο οικογενειακό του περίγυρο, από το μητρικό γάλα βιώνει ο Ιωάννης Καποδίστριας αφενός τα γεωγραφικά όρια του Ελληνισμού και αφ' ετέρου το τι σημαίνει διεθνής ανταγωνισμός, τι σημαίνει διαρκής πόλεμος επικυριαρχίας και πως τον υφίστανται οι λαοί.

Η Κυπριακή καταγωγή της μητέρας του από τη μεγάλη και ισχυρή οικογένεια των Γονέμη, οικογένεια που κατέφυγε στη Κρήτη όταν έπεσε η Κύπρος για να καταλήξει στη Κέρκυρα, αποτελεί ζωντανή διδαχή ιστορίας και διεθνών σχέσεων.

B. Ο ηγετικός ρόλος του πατέρα του στη Κερκυραϊκή κοινωνία, ρόλος που τον κατέστησε κυρίαρχη μορφή στην ίδρυση της Ιονίου Πολιτείας στα 1800, αποτελεί σοβαρή πολιτική προπαίδεια.

Η οικία Καποδίστρια

Κατά τον ιστορικό της Φιλικής Εταιρίας Ιωάννη Φιλήμονα

« Η οικία του ήτο το πανδοχείο όλων των εθελοντών και προσφύγων Πολεμικών της Ρούμελης και της Πελοποννήσου.» (Ο Άγνωστος Καποδίστριας. Γεώργιος. Ι. Σκλαβούνος. Εκδόσεις Παπαζήση, 2011, σελ.158.)

Η χρονολογία γέννησης του Ιωάννης Καποδίστριας (1776) συμπίπτει με : Τον ορισμό του Κερκυραίου Ευγενίου Βούλγαρη, ως Επισκόπου Σλαβινίου και Χερσώνος, τη Διακήρυξη της Αμερικάνικης Ανεξαρτησίας την 4 Ιουλίου 1776, τη δημοσίευση του Πλούτου των Εθνών από τον Adam Smith, και την δημοσίευση από τον Άγγλο φιλόσοφο Μπένθαμ (Jeremy Bentham 1748-1832) του έργου του, Fragments on Government. Αξιίζει να σημειωθεί ότι ο Μπένθαμ υπήρξε φίλος του Ντε Μιράντα. Συμπίπτει με το θάνατο του Άγγλου φιλοσόφου Hume.

Είχαν προηγηθεί : Ο διορισμός του Ευγενίου Βούλγαρη στα 1753 ως διευθυντού στη νεοσύστατη Αθωνιάδα Ακαδημία του Αγίου Όρους. (Υπό τον Βούλγαρη μαθήτευσεν μορφές όπως ο Κοσμάς ο Αιτωλός και ο δάσκαλος του Γιωργάκη Ολύμπιου, Ιωάννης Πεζαρός. Κατά την παράδοση οι μαθητές του Βούλγαρη έδωσαν όρκο προετοιμασίας του έθνους για την ανάστασή του, όπως μας πληροφορεί ο Χ. Περραιβός στη «Σύντομη Βιογραφία του αοιδίμου Ρήγα Φεραίου του Θεσσαλού. Αθήναι 1860)

Την ίδια περίοδο με τον Ευγένιο Βούλγαρη βρίσκεται στο Άγιο Όρος, ο Θεόκλητος Πολυείδης, ο οποίος με το ψευδώνυμο Αγαθάγγελος, έγραψε τους περίφημους χρησμούς που προέλεγαν την επερχόμενη εθνική ανάσταση, με τη βοήθεια του ξανθού γένους από το Βορά. (Π.Κ. Χρήστου. Άγιον Όρος. Εκδόσεις Εποπτεία, 1987, σελ. 243)

Ο επταετής πόλεμος μεταξύ Γαλλίας και Αγγλίας (1756-1763) για την κυριαρχία των Αποικιών στη Βόρειο Αμερική και τις Ινδίες που κατέληξε σε ολοκληρωτική ήττα της Γαλλίας. Τα Ορλωφικά το 1770, ο πρώτος διαμελισμός της Πολωνίας, μεταξύ Ρωσίας -Πρωσίας 1772, και ο Ρωσοτουρκικός Πόλεμος 1768-1774.

Στο επίπεδο των ιδεών:

Η μεγάλη σύγκρουση ανάμεσα στην αποκληθείσα ancient regime, το αρχαίο κατεστημένο καθεστώς, τον αιώνα της απολυταρχίας και την εποχή του διαφωτισμού, την ιστορική στιγμή της γέννησης του Ιωάννη Καποδίστριας, έχει αρχίσει, βρίσκεται στην εξέλιξη του.

Ο Winckelman (1717-1768) με την έκδοση της Ιστορίας της Αρχαίας Τέχνης (1764), με την αντιδιαστολή ανάμεσα στο Ελληνικό και το Ελληνορωμαϊκό καθίσταται ο πνευματικός πατέρας του κινήματος που αποκλήθηκε The Geek Revival, θεωρείται ο πρωτεργάτης του νεοκλασικισμού, αλλά και της αποκληθείσης «Τυραννίας της Ελλάδος στη Γερμανία», της καταδυναστευτικής επιρροής της Ελληνικής Τέχνης πάνω στη Γερμανική διάνοηση. Το ενδιαφέρον για την Ελληνικότητα και την Ελλάδα επανέρχεται στο ιστορικό προσκήνιο. Ο Μοντεσκιέ (1689-1755) με το έργο, το Πνεύμα των Νόμων (1748) προέβαλλε την διάκριση των εξουσιών ως αναγκαία βάση για χρηστή διακυβέρνηση. Ο Βολταίρος (1694-1778) με το έργο του, Δοκίμια για τα ήθη και το πνεύμα των Εθνών (Essai sur les moeurs et l'esprit des Nations, 1756), υποστηρίζει μια ανθρωποκεντρική φιλοσοφία και ερμηνεία της ιστορίας, απαλλαγμένη από την θεολογία και τις περί θείας προνοίας αντιλήψεις. Ο Ρουσσώ (1712-1778) με το περίφημο «κοινωνικό συμβόλαιο» (1762) θα διακηρύξει το ενιαίο αδιαίρετο και αναπαλλοτρίωτο της λαϊκής κυριαρχίας.

Στα 1772 τέλειωσε η Γαλλική Εγκυκλοπαιδεία, το καθοριστικής των εξελίξεων έργο των Γάλων Διαφωτιστών, Ντιντερό, Ντ'Αλαμπερ, Μοντεσκιέ, Βολταίρου. Είναι η εποχή που αρχίζει η ευρωπαϊκή και η Ρώσικη λατρεία στη Γαλλία, τη γλώσσα και τον πολιτισμό. Η εποχή της πεφωτισμένης δεσποτείας, με τον Φρειδερίκο το Β της Πρωσίας και την Αικατερίνη της Ρωσίας.

Στα 1795: Ο Condorcet (Γάλλος πολιτικός φιλόσοφος) δημοσιεύει, βρισκόμενος στη παρανομία και διωκόμενος από τους Γιακωβίνους, την πλέον θεμελιωμένη μέχρι τότε θεωρία προόδου. Ως πανανθρώπινους πολιτικούς στόχους για την περαιτέρω πρόοδο του ανθρώπου, ο Condorcet θέτει τους ακόλουθους τρεις: 1) Η ανισότητα μεταξύ των εθνών πρέπει να καταστραφεί. 2) Η Ισότητα μεταξύ των πολιτών εκάστου έθνους πρέπει να διασφαλισθεί. 3) Οι ικανότητες του ανθρώπου πρέπει να αριστοποιηθούν.

Για τον κάθε στόχο προτείνει και τα μέτρα υλοποίησης. Η πραγμάτωση της αδελφοσύνης των λαών πρέπει να επιδιωχθεί με πρακτικά μέσα. Με την κατάργηση των μονοπωλίων και της οργανωμένης διεθνούς εκμετάλλευσης. Η εντός των εθνών κατάργηση της ανισότητας θα επιδιωχθεί και θα επιτευχθεί με την κατάργηση των τριών βασικών κατηγοριών ανισότητας. Με την κατάργηση της άνισης προσφοράς παιδείας στις νέες γενιές. Με την κατάργηση των άνισων ευκαιριών για την διασφάλιση εισοδήματος Με την κατάργηση των

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΡΑΙΟΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ, ΦΡΑΝΣΙΣΚΟ ΝΤΕ ΜΙΡΑΝΤΑ

- η Ελληνική Σκέψη στην Αυτοθέσμιση των Κοινωνιών, τον Διαφωτισμό και την Γνώση

ΑΞΙΟΝΑΣ ΙΙ: Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟ, ΤΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ, ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΓΝΩΣΗ

www.academy.edu.gr

αποκλειστικών προνομίων και των διαδικασιών που επιτρέπουν ατομική συγκέντρωση και μεταβίβαση πλούτου. Για τον τρίτο στόχο καταθέτει προτάσεις σχετικές με την σταθερή προσπάθεια της συνεχούς βελτίωσης και εναρμόνισης των σχέσεων ατόμου-κοινωνίας. Ο Contorcet οραματίστηκε και υπερασπίστηκε, την αδελφσύνη των λαών, μια οικουμενική γλώσσα, οικονομική και πολιτική δημοκρατία. Η Γαλλική επανάσταση τον έστειλε στην καρμανιόλα. (Social Thought From Lore to Science. by. HOWARD BECKER and ELMER BARNES, vol, 2, third edition, Dover Publications, Inc, New York, p475-476.)

Παρένθεση Αξιομνημονευτών εξελίξεων στο Ελληνικό «μέτωπο»:

Η περίοδος 1609-1760, θεωρείται ως πρώτη περίοδος εκπαιδευτικής αναγεννήσεως του Ελληνισμού. (Ιστορία του Ελληνικού Έθνους. Εκδοτική Αθηνών, Τόμ, Ι.Β.Η Εκπαίδευση. Οργάνωση,φορείς,σελ,306-307.)

1752: Πεθαίνει ο Αντώνιος Κατήφορος(1685-1752).

1759: Πεθαίνει ο, Κεφαλλονίτης, Βικέντιος Δαμωδός.(1700-1759).

Ο Δαμωδός πτυχιούχος του Πανεπιστημίου της Πάδοβας, είχε επιστρέψει στην Κεφαλονιά από το 1723, όπου ίδρυσε και λειτούργησε ανωτάτη σχολή φιλοσοφίας και θεολογίας.

1764:Ο Ευγένιος Βούλγαρης εκδίδει: Στη Λειψία την Λογική, στα 1772 στην Πετρούπολη, την Πραγματεία του Στοχασμοί εις τους Παρόντας κρισίμους καιρούς του κράτους του Οθωμανικού. Σε αυτή τη πραγματεία διαπραγματεύεται την χρησιμότητα για την Ευρωπαϊκή σταθερότητα της δημιουργίας ενός νέου Ελληνικού κράτους. Είναι προφανές ότι αυτό που διαπραγματεύεται ο Βούλγαρης είναι η λύση του Ανατολικού ζητήματος , με την Εθνική κρατική ανασυγκρότηση του Ελληνισμού.

1767: Ο Ευγένιος Βούλγαρης αναλαμβάνει «την επιστασίαν» του νεοϊδρυθέντος Αυτοκρατορικού Φροντιστηρίου, για την εκπαίδευση των ευγενών της Ρωσίας. (Κ.-Μαρξ-Φρ Εγγκελς. Η Ελλάδα Η Τουρκία και το Ανατολικό Ζήτημα., Εκδόσεις Γνώση,1985,σελ,133, .hellinomnimon/authors//Voulgaris.htm.)

1770: Τα Ορλωφικά : Η άδοξη και αιματηρή εξέγερση των Ελλήνων.

1774: Υπογράφεται μεταξύ Ρωσίας και Οθωμανικής Αυτοκρατορίας,ση συνθήκη του Κιουτσούκ Κainaρτζή. (εμμέσως πολλαπλά χρήσιμη για τους Έλληνες όπως π.χ με την αναγνώριση ελευθερης ναυσιπλοίας στον Ελλήσποντο, των πλοίων υπό Ρώσικη σημαία).

1776 :Ο Ευγένιος Βούλγαρης (1716-1806) ορίζεται επίσκοπος Σλαβινίου και Χερσώνος

Στα 1778 ιδρύεται η Συντροφία των Αμπελακίων. Μια από τις δημιουργικότερες εκφράσεις του (Ελληνικού) κοινοτισμού στην οικονομία.

1779: Ο Ιώσιπος Μοισιώδαξ εκδίδει στη Βιέννη το «Περί Παίδων Αγωγής».

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΡΑΙΟΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ, ΦΡΑΝΣΙΣΚΟ ΝΤΕ ΜΙΡΑΝΤΑ

- η Ελληνική Σκέψη στην Αυτοθέσμιση των Κοινωνιών, τον Διαφωτισμό και την Γνώση

ΑΞΙΟΝΑΣ II: Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟ, ΤΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ, ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΓΝΩΣΗ

www.academy.edu.gr

1783: Ο Καταρτζής (Δημ.Φωτιάδης) εκδίδει την Συμβουλή στους Νέους: Πώς να ωφελούνται και να μην βλάπτονται από τα φράγκικα και τα τούρκικα βιβλία .Ποια να είναι η καθ' αυτή τους σπουδή.

Η περίοδος 1788-1792 είναι η περίοδος των θρυλικών Ναυμαχιών του Λάμπρου Κατσώνη στο Ιόνιο και το Αιγαίο 1788-1792.

Τα πρώτα πλοία του Κατσώνη αγοράστηκαν και παραδόθηκαν σ' αυτόν, από την Ελληνική Κοινότητα της Τεργέστης το 1787. Λεξικό του Ηλίου Τόμ,10,σελ519.)

1788: Κυκλοφορεί το, περί Αλεξάνδρου, του Κύρηκου Χαιρέτη, μετέπειτα συμμαθητή και στενού φίλου του Ιωάννης Καποδίστριας, στην Πάδοβα..

1797: Τυπώνεται και κυκλοφορεί στη Βενετία από τα Ελληνικά τυπογραφεία των αδελφών Γλύκατζη Η Δημοκρατική Κατήχηση.

1797: Τυπώνονται τρία σημαντικά κείμενα του Ρήγα: 1) Επαναστατική προκυρηξη.2) Τα δίκαια του ανθρώπου.3) Το Σύνταγμα.

1798: Οι Θούριοι του Ρήγα τυπώνονται στην Κέρκυρα από το Χριστόφορο Περραιβό.

1798: Τυπώνεται, από το Πατριαρχείο, η Πατρική Διδασκαλία. κείμενο . Κείμενο Ραγιαδισμού και υποταγής συγγραφέας του οποίου φέρεται ο Πατριάρχης Ιεροσολύμων Άνθιμος. Τυπώνεται επίσης η σκληρή απάντηση του Κοραή Αδελφική Διδασκαλία. Η μάχη για το ρόλο του κλήρου και της Εκκλησίας στην υπόθεση της Εθνικής και πνευματικής απελευθέρωσης έχει φουντώσει.

1800: Δημιουργείται η Ιόνιος Πολιτεία, ως το πρώτο νέο-Ελληνικό κράτος.

1803: Η πτώση του Σουλίου. Μαζική άφιξη Σουλιωτών στα Επτάνησα, ειδικότερα στη Κέρκυρα και ένταξη τους στον Ιονικό στρατό.

1805: Ο μεγάλος διωγμός των αρματολών στο Μοριά και τη Στερεά και ο Αφορισμός τους από τον Πατριάρχη Καλλίνικο τον Ε.

1805: Κυκλοφορεί η Σάτιρα Ρωσσοαγγλογάλλος παρουσιάζοντας τους ανταγωνιζόμενους «σωτήρες και προστάτες» της Ελλάδος να προστατεύουν πρωτίστως και μονίμως τα δικά τους συμφέροντα, σατιρίζοντας όμως συγχρόνως και τους Έλληνες εχθρούς της απελευθέρωσης του γένους.

1806: Κυκλοφορεί η Νομαρχία Ανωνόμου του Έλληнос. Το μανιφέστο του 21 καλώντας τους Έλληνες να στηριχθούν στις δικές δυνάμεις και θυμίζοντας τους τι συνέβη στη γειτονική Ιταλία. (όπου ανεμένετο ως απελευθερωτής ο Ναπολέων, Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, τόμ Ι.Α.. σελ,439)

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΡΑΙΟΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ, ΦΡΑΝΣΙΣΚΟ ΝΤΕ ΜΙΡΑΝΤΑ

- η Ελληνική Σκέψη στην Αυτοθέσμιση των Κοινωνιών, τον Διαφωτισμό και την Γνώση

ΑΞΙΟΝΑΣ II: Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟ, ΤΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ, ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΓΝΩΣΗ

www.academy.edu.gr

1807: Ο Άνθιμος Γαζής εκδίδει την πεντάτομο «Ελληνική Βιβλιοθήκη».

1810: Ο Ιγνάτιος, με απόφαση της Ιεράς Συνόδου της Ρωσσίας διορίζεται επίσκοπος Ουγγροβλαχίας, με έδρα το Βουκουρέστι.

1810: Ο Τσάρος Αλέξανδρος απονέμει στον Ιωάννη Βαρβάκη, (μετέπειτα μεγάλο Εθνικό ευεργέτη), τον τίτλο του συμβούλου και τον τιμά με τους διακριτικούς, κληρονομικούς τίτλους των Ταγμάτων της αγίας Άνης και του Αγίου Βλαδιμήρου.

1810: Ο Βαρδαλάχος, συμμαθητής και φίλος του Ιωάννης Καποδίστριας, σε συνεργασία με τον Ιγνάτιο Ουγγροβλαχίας,, συνεργάτη και συμπολεμιστή του Ιωάννης Καποδίστριας,, στην Άμυνα της Λευκάδας, ιδρύουν τη Φιλοσοφική Εταιρεία του Βουκουρεστίου.(Γ.Ι.Σκλαβουνος,2011,Ο Άγνωστος Καποδίστριας σελ94-96.Ε.Κούκου1964.Κ.Βαρδαλάχος,σελ137-140)

1811: Ο Άνθιμος Γαζής εκδίδει στη Βιέννη το περιοδικό, ΛΟΓΙΟΣ ΕΡΜΗΣ.

1811:Ιδρύεται στην Κέρκυρα η πρώτη Σχολή Καλών Τεχνών. (Με καθηγητή της Πολιτικής Αρχιτεκτονικής τον Κεφαλλονίτη Γεράσιμο Πιτσαμάνο.

Το τέλος του παλαιού καθεστώτος

1789: Η Άλωση της Βαστίλης και η Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Πολίτη σφραγίζουν την παγκόσμια ιστορία με την μεγάλη ελπίδα της απελευθέρωσης των λαών.

1791-1792 -1793: Τα έτη των αλληπαλλήλων επαναστατικών Γαλλικών Συνταγμάτων, με παραχωρούμενα και αφαιρούμενα πολιτικά δικαιώματα.

1792: Η Ρωσοτουρκική Συνθήκη του Ιασίου, με την οποία έληξε ο Ρωσοτουρκικός πόλεμος 1788-1792 και την οποία ακολούθησε η περίφημη διακήρυξη (άρνηση) του Κατσώνη να συμφωνήσει και να συμβιβαστεί με τη συνθήκη ειρήνης Ρωσσίας- Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

1792: Η συνεργασία του Κατσώνη με τον Ανδρέα Ανδρούτσο (πατέρα του Οδυσσέα), η άμυνά τους στο Πόρτο-Κάγιο της Μάνης, η θρυλική πορεία του Ανδρέα Ανδρούτσου προς την Ιθάκη όπου οι Βενετσιάνοι τον παρέδωσαν στους Οθωμανούς.

1792: Κατάργηση της Βασιλείας στη Γαλλία

1793: Καρατόμηση του Βασιλιά της Γαλλίας Καρόλου.

1793: Ο δεύτερος διαμελισμός της Πολωνίας (μεταξύ Αυστρίας, Πρωσίας, Ρωσίας). Περιορισμός της στο 1/3 των εδαφών της.

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΡΑΙΟΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ, ΦΡΑΝΣΙΣΚΟ ΝΤΕ ΜΙΡΑΝΤΑ

- η Ελληνική Σκέψη στην Αυτοθέσμιση των Κοινωνιών, τον Διαφωτισμό και την Γνώση

ΑΞΙΟΝΑΣ II: Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟ, ΤΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ, ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΓΝΩΣΗ

www.academy.edu.gr

1794: 5 Απριλίου. Η κατατόμηση των ηγετικών μορφών της Γαλλικής επανάστασης και φίλων του Ροβεσπιέρου Δαντών και Ντεμουλέν

1794: 28 Ιουλίου. Η κατατόμηση των Ροβεσπιέρου και Σαίν – Ζίστ. Η Γαλλική επανάσταση έχει πνιγεί στο αίμα της .

1794: Ο Ι. Καποδίστριας για σπουδές στην Ιταλία.

Ο Ιωάννης Καποδίστριας φεύγει για σπουδές στο Πανεπιστήμιο της Πάδοβας, στην Ιταλία, το από αιώνες κέντρο Ελληνομάθειας και διδασκαλίας της Ελληνικής σκέψης, φιλοσοφίας, αριθμητικής, γεωμετρίας, φυσικών επιστημών. Να θυμίσουμε ότι από αυτό το κέντρο αναγέννησης του Ελληνισμού πέρασαν μορφές όπως ο Κύριλλος Λούκαρις (1572-1637) στα 17 ο Πατριάρχης Αλεξανδρείας και Κων/πολεως ο μεγάλος εχθρός του Παπισμού και του Ιησουιτισμού και φίλος του Προτεσταντισμού, \ο Μάρκος Μουσούρος (1470-1517), ο δάσκαλος του Εράσμου, ο Θεόφιλος Κορυδαλλέας (1574-1646). Ο Θωμάς Φλαγγίνης. (1578-1648. (Το πρωτοτυπο του Εθνικού ευεργέτη και πρωτεργάτη της Εθνικής αναγέννησης. Κερκυραϊκής και Κυπριακής καταγωγής , όπως και ο Ιωάννης Καποδίστριας. Πραγματεία Ακαδημίας Αθηνών, τ.Θ.Καθημερινή, 12/6/2006.) Ο Βικέντιος ο Δαμωδός (1700-1759). Αλλά και νεότεροι όπως ο Αθανάσιος Χριστόπουλος (1772-1847) και ο Ιωάκμης Βηλαράς (1771-1823).

Στην Ιταλία ο Καποδίστριας έρχεται σε επαφή με το κύκλο της κόμισσας Ισαβέλλας Θεοτόκη Allbrtizzi (1760-1836) στη Βενετία , κύκλος προοδευτικής Διανόησης, όπου εκτός των άλλων συχνάζει και ο Φώσκολος. Ως φοιτητής υπήρξε συμφοιτητής και αχώριστος φίλος με τον Κύρηκο Χαιρέτη (1760-1830) μετέπειτα Φιλικό, Ιατρό του Σουλτάνου Μαχμούτ του Β Λόγιο, ιστορικό (Λεξικό του Ηλίου, λημ, Χαιρέτης , Δημήτριος Καραμπερόπουλος) και τον Βαρδαλάχο, σε κοινοβιακού τύπου συντροφιά. (Κων/νος Σάθας. Νεοελληνική Φιλολογία. Βιογραφία των εν τοις γράμμασι διακριθέντων Ελλήνων, λήμ, Καποδίστριας Ιωάννης. Έρχεται σε επαφή με τον Ελληνισμό της διασποράς, με τη κοινότητα της Βενετίας (ιδρυμένης από το 1498), τα ιδρύματά της. Αποκτάει επίγνωση της δύναμης αυτού του Ελληνισμού, ενός ακμαίου μαχόμενου Ελληνισμού με συνείδηση της ετερότητας και της ιδιαιτερότητας του. Γνωρίζει τον ευεργετισμό της Ελληνικής διασποράς οποίος στο πρόσωπο του Κερκυραίου Θωμά Φλαγγίνη μας έδωσε την σημαντικότερη εκδοχή του.

1795: Πλήρης κατάλυση του Πολωνίας και απορρόφηση της από τις Ρωσσία , Αυστρία, Πρωσία.

1796: Ο Άνθιμος Γαζής ορίζεται με απόφαση της Ελληνικής Κοινότητας της Βιέννης προϊστάμενος του Ναού του Αγίου Γεωργίου.

- 1796 Γαλλική Επίθεση στην Αυστρία. Ο Γαλλικός στρατός υπό τον Ναπολέοντα.
- 1797 17 Ιουνίου οι Γάλλοι του Ναπολέοντα με την βοήθεια των Βενετών καταλαμβάνουν τη Κέρκυρα.

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΡΑΙΟΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ, ΦΡΑΝΣΙΣΚΟ ΝΤΕ ΜΙΡΑΝΤΑ

- η Ελληνική Σκέψη στην Αυτοθέσμιση των Κοινωνιών, τον Διαφωτισμό και την Γνώση

ΑΞΙΟΝΑΣ II: Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟ, ΤΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ, ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΓΝΩΣΗ

www.academy.edu.gr

Οκτώβριος .Κατάληψη της Βενετικής Δημοκρατίας με τη συνθήκη του Καμποφόρμιο και προσάρτηση των Ιονίων στο Γαλλικό Κράτος.

Επιστροφή του Ιωάννης Καποδίστριας στη Κέρκυρα.

- 1799. Το πραξικόπημα του Ναπολέοντα με την διάλυση του Διευθυντηρίου και την ανακήρυξη του σε Ύπατο.
- 1800 Δημιουργία της Ιονίου Πολιτείας.

1802: Ο Ναπολέων ανακηρύσσεται ισόβιος Ύπατος.

- 1801 Το βάπτισμα πυρός, του Ιωάννη Καποδίστρια, στη Πολιτική . Η ανάληψη της ευθύνης για την ειρηνική καταστολή της εξέγερσης στη Κεφαλονιά.
- 1802 Συνθήκη ειρήνης, της Amiens ,μεταξύ Αγγλίας και Γαλλίας.
- 1803 Το νεοσύστατο Ελληνικό κράτος των Ιονίων κινδυνεύει από: Τις κοινωνικές συγκρούσεις σε όλα τα νησιά. Τη μαχητική επαναστατική άρνηση των χωρικών να αποδεχθούν το σύνταγμα του 1800 που αποκαθιστά σχεδόν πλήρως το φεουδαρχικό καθεστώς που καταργήθηκε το 1797 με την κατάληψη των νησιών από τη Γαλλία του Ναπολέοντα Την εμμονή των «ευγενών» να διατηρήσουν τα προνόμια τους. Τις παρεμβάσεις των ξένων και κυρίως την άρνηση των μεγάλων δυνάμεων να αποδεχθούν συνταγματική λύση καθολικής αποδοχής ,αποτέλεσμα συμμετοχικής διαδικασίας εκπροσώπων όλων των τάξεων. (Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, Εκδοτική Αθηνών, τομ, I.B ,σελ
- 1803 Αρχίζει η εμπειρία του Ιωάννης Καποδίστριας ως Συνταγματολόγου. Η πρώτη ανάληψη ευθύνης και συμμετοχή στις εργασίες για τη διαμόρφωση του Επτανησιακού Συντάγματος του 1803 αλλά συγχρόνως και την διασφάλιση της αποδοχής του, τόσο από τις συγκρουόμενες κοινωνικές τάξεις και πολιτικές στο εσωτερικό, όσο και από τις προστάτιδες δυνάμεις.

1803 Η Αγγλία κηρύσσει τον πόλεμο στη Γαλλία

- 1804 Ο Ναπολέων ανακηρύσσεται-στέφεται Αυτοκράτωρ.(2/12/1804)

1804: Σέρβικη επανάσταση, εναντίον της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

- 1805. Ο Ιωάννης Καποδίστριας συμμετέχει σε δεκαμελή επιτροπή για την αναθεώρηση του Συντάγματος των Ιονίων.

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΡΑΙΟΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ, ΦΡΑΝΣΙΣΚΟ ΝΤΕ ΜΙΡΑΝΤΑ

- η Ελληνική Σκέψη στην Αυτοθέσμιση των Κοινωνιών, τον Διαφωτισμό και την Γνώση

ΑΞΙΟΝΑΣ II: Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟ, ΤΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ, ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΓΝΩΣΗ

www.academy.edu.gr

1805: Συνομολογείται η Συνθήκη του Pressbourg (26/12/), μεταξύ Αυστρίας και Γαλλίας. Εκτός των άλλων η Αυστρία επιβεβαίωσε τη Συνθήκη του Campo Formio συμφώνησε να εγκαταλείψει την Β αντι-Ναπολέοντεια συμμαχία και να καταβάλει πολεμικές αποζημιώσεις στη Γαλλία.

1805: Συγκροτείται ο Γ' αντιγαλλικός συνασπισμός μεταξύ Αγγλίας, Αυστρίας, Σουηδίας, *Ο Ιωάννης Καποδίστριας* *Καποδίστριας Εκλέγεται Γραμματέας της Γερουσίας, όπως επίσης Γραμματέας και εισηγητής της επιτροπής που θα συνέτασσε το νέο Επτανησιακό Σύνταγμα.*

1806. *Υπό τον Ι Καποδίστρια μεγάλη σύναξη αρματολών στην Κέρκυρα. Ο Τάκης Σταματόπουλος, (Ο Εσωτερικός Αγώνας, πριν και μετά την επανάσταση του 1821, τόμ Α.) την τοποθετεί στα τέλη του 1806 και την χαρακτηρίζει συνάντηση προετοιμασίας της οργάνωσης της άμυνας της Λευκάδας..Ρωσσίας.*

- *1806. Ο Ιωάννης Καποδίστριας* *Καποδίστριας Εκλέγεται Γραμματέας της Γερουσίας, όπως επίσης Γραμματέας και εισηγητής της επιτροπής που θα συνέτασσε το νέο Επτανησιακό Σύνταγμα.*

1806. *Υπό τον Ι Καποδίστρια μεγάλη σύναξη αρματολών στην Κέρκυρα. Ο Τάκης Σταματόπουλος, (Ο Εσωτερικός Αγώνας, πριν και μετά την επανάσταση του 1821, τόμ Α.) την τοποθετεί στα τέλη του 1806 και την χαρακτηρίζει συνάντηση προετοιμασίας της οργάνωσης της άμυνας της Λευκάδας.*

1806: Συντριβή της Αυστρίας και της Ρωσσίας στη μάχη του Austerlitz. Μετά από τελεσίγραφο του Ναπολέοντα ο Γερμανός Αυτοκράτορας αποποιείται του τίτλου του και κηρύσσει διαλυμένη την Αγία Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία και στη θέση της δημιουργείται η Συνομοσπονδία του Ρήνου, μια χαλαρή συνομοσπονδία, ουσιαστικά υποτελής στη Γαλλία, που περιελάμβανε το μεγαλύτερο μέρος των Γερμανικών κρατιδίων, υπό την προστασία του Ναπολέοντα. Διάλυση του Γ' αντιγαλλικού συνασπισμού.

1806: Πρώσο-Ρωσική συμμαχία ενάντια στο Ναπολέοντα. Συντριβή των Πρώσων στην Ιένα και είσοδος του Ναπολέοντα στο Βερολίνο. Αφαίρεση της Quantica (του άρματος της Θεάς της Ειρήνης) από την πύλη του Βρανδεμβούργου και μεταφορά του στο Παρίσι.

1807. Η άμυνα της Λευκάδας. (Η άμυνα της Λευκάδας ως η πρόβα τζενεράλε, του 1821. και ο όρκος Καποδίστρια και αρματολών για τον εθνικό ξεσηκωμό. (Ο Άγνωστος Καποδίστριας,σελ,92-101).

- *1807. Ο πολλαπλά αποκαλυπτικός διορισμός, από τον Ιωάννης Καποδίστριας, των Χ. Περραιβού, Α. Ιδρωμένου και Α Μουστοζύδη, στην νεοϊδρυθείσα, από τον ίδιο, Δημόσια Σχολή της Τενέδου, (σχολή επιμόρφωσης δημοσίων υπαλλήλων) .Για την στρατηγική σημασία του διορισμού του Περραιβού,(του κατά την τεκμηριωμένη γνώμη μου, Νέστορα του 21, συνεργάτη και στελέχους της κίνησης του Ρήγα και συνδέσμου της κίνησης του Ρήγα με τον Ιωάννης Καποδίστριας) βλέπε: Ο Άγνωστος Καποδίστριας. Εκδόσεις Παπαζήση,2011,σελ,160-171. Διορισμός Περραιβού στη Σχολή της Τενέδου. Επιστολή Περραιβού, μέσω Ιωάννης Καποδίστριας, ως εκπροσώπου οπλαρχηγών, στον Τσάρο Αλέξανδρο, κατά*

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΡΑΙΟΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ, ΦΡΑΝΣΙΣΚΟ ΝΤΕ ΜΙΡΑΝΤΑ

- η Ελληνική Σκέψη στην Αυτοθέσμιση των Κοινωνιών, τον Διαφωτισμό και την Γνώση

ΑΞΙΟΝΑΣ II: Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟ, ΤΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ, ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΓΝΩΣΗ

www.academy.edu.gr

το συνέδριο της Βιέννης. Επιστολή Χ. Περραιβού, μέσω Αλεξάνδρου Στούρτζα, στον Τσάρο Αλέξανδρο, με την οποία τον ενημερώνει ότι είναι έτοιμος να οργανώσει ένοπλες επαναστατικές ομάδες σ' ολόκληρη την Ελλάδα και τα νησιά της. Σημείωμα μου με τίτλο, ο Πανταχού παρών Περραιβός και αναφορά του ιστορικού Π. Χιώτη για την προσπάθεια εξαγοράς με κάθε τίμημα, του Περραιβού, από τον Άγγλο Αρμοστή των Ιονίων, για γραπτή δήλωση γνώσης η εμπλοκής του Ιωάννης Καποδίστριας εις τα του 21.

Βλέπε επίσης: Ο Ιωάννης Καποδίστριας ως συνεχιστής του Ρήγα σελ,89-91.

Ο Διορισμός του Ιδρωμένου ως έγγραφη απόδειξη πολιτικής και ιδεολογικής ταυτότητας του Ιωάννης Καποδίστριας

Ο διορισμός του Α. Ιδρωμένου υπήρξε άμεσα αποκαλυπτικός των ιδανικών που συμμερίζονται και υπηρετούν οι δύο άνδρες και εν προκειμένω άμεσα αποκαλυπτικός της πολιτικής και πολιτισμικής ταυτότητας του γράφοντος μιας ταυτότητας που συνδυάζει το σύγχρονο δημοκρατικό ιδεώδες την ευλάβεια τη θρησκευτικότητα, που αρνήθηκε η Γαλλική επανάσταση και την ζωντανή σχέση με την αρχαιοελληνική παράδοση.

Στην επιστολή που αποστέλλει ο Ιωάννης Καποδίστριας στον Α. Ιδρωμένο, τον προσφωνεί με τρεις τίτλους πρώτος των οποίων είναι ο τίτλος του πολίτη. Τίτλος που παραπέμπει κατ'

ευθείαν στα ιδανικά της Γαλλικής Επανάστασης, παρά το γεγονός ότι τον χρόνο που αποστέλλεται η επιστολή η γαλλική επανάσταση ζει την παρακμή της. Οι τίτλοι που ακολουθούν είναι, ιερότατε και λογιότατε, τον χαρακτηρίζει επίσης ως ευλαβέστατο, ως συν-ζήσαντα με τους Δημοσθένης και τους Ομήρους. Ο Ελληνικός Ορθόδοξος Διαφωτισμός, προβάλλει ως η πολιτική, πολιτισμική αλλά και πολιτική ταυτότητα του Ιωάννης Καποδίστριας (.Ο Άγνωστος Καποδίστριας σελ,56) .

•

- ο 1807 Συνθήκη του Τιλσίτ Μεταξύ Ρωσίας και Γαλλίας, μετά την ήττα του Ρώσικου στρατού στη μάχη της Friedland. Τα Επτάνησα και οι Δαλματικές ακτές παραχωρούνται στην Γαλλία. Στην Ρωσία αναγνωρίζεται ελευθερία κινήσεων απέναντι στην Οθωμανική Αυτοκρατορία και τη Φιλανδία. Η Ρωσία διαμελίζεται, με την δημιουργία του Βασιλείου της Βεστροφαιίας, με Βασιλιά ένα (τον Jerome) των αδελφών του Ναπολέοντα.

1807- 1808: Ο Fichte, με τις 14 εκκλήσεις του στο Γερμανικό Έθνος, λειτουργεί ως καταλύτης της πανεθνικής ανάτασης, αντίστασης αλλά και συγκρότησης του Γερμανικού Έθνους κράτους και της Γερμανικής εθνικής και πολιτιστικής ταυτότητας.

•

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΡΑΙΟΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ, ΦΡΑΝΣΙΣΚΟ ΝΤΕ ΜΙΡΑΝΤΑ

- η Ελληνική Σκέψη στην Αυτοθέσμιση των Κοινωνιών, τον Διαφωτισμό και την Γνώση

ΑΞΙΟΝΑΣ II: Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟ, ΤΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ, ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΓΝΩΣΗ

www.academy.edu.gr

- ο 1808 Η Φιλανδία αποσπάται από τη Σουηδία και ενσωματώνεται στη Ρωσία .
- ο 1809 Ο Ιωάννης Καποδίστριας, μετά από πρόσκληση του Υπουργείου Εξωτερικών της Ρωσσίας βρίσκεται στην Αγία Πετρούπολη και μπαίνει στην Ρώσσιχη υπηρεσία. Παραμένει στην Αγία Πετρούπολη για δύο χρόνια. Σε αυτό το διάστημα, εκτός των άλλων δραστηριοτήτων του μελετάει τα κείμενα του Καίσαρα de LaHarpe, (παιδαγωγού του Τσάρου, οπαδού του Διαφωτισμού) για την αναμόρφωση της παιδείας στη Ρωσσία (βλέπε κατωτέρω, Ιδεολογική και πολιτική ταυτότητα του Ιωάννης Καποδίστριας)

1811: Ο Ιωάννης Καποδίστριας, διορίζεται ακόλουθος της Ρώσσιχης πρεσβείας στη Βιέννη, όπου θα παραμείνει μέχρι το Μάιο του 1812. Χρόνος ικανός για γνωρίσει την πανίσχυρη Ελληνική κοινότητα της Βιέννης, δυνατότητες του Κοινοτικού Ελληνισμού της διασποράς.. Η Κοινότητα έχει ιδρύσει από το 1801 την Ελληνική Εθνική Σχολή, η οποία αναγνωρίστηκε επισήμως από τον Αυστριακό Αυτοκράτορα στα 1804. Η κοινότητα της Βιέννης είναι κέντρο δραστηριοτήτων οικονομικών μεγιστάνων της Αυστρίας της εποχής, των οικογενειών Σταύρου και Σίνα.

1812: Τον Μάιο του 1812 , Ιωάννης Καποδίστριας, διορίζεται στο Βουκουρέστι, στην Ρώσσιχη στρατιά του Δούναβη, όπου θα υπηρετήσει ως διευθυντής του Πολιτικού Γραφείου του Ναυάρχου Τσιτσαγκόφ και αργότερα του Στρατηγού Μπερκλαυ ντε Τόλλυ, αποκτώντας τις εμπειρίες της υπηρεσίας σε μάχιμες μονάδες του Ρώσσιχου Στρατού. Κατά την επίθεση του Ναπολέοντα στη Ρωσσία (24 Ιουνίου) ο Καποδίστριας βρίσκεται σε μάχιμη μονάδα, είναι σε θέση να κρίνει και να αξιολογήσει το ηθικό του Ρώσσιχου στρατού και των κοινωνικών τάξεων που συμμετέχουν σε αυτόν.

1812: Ρωσσοτουρκική Συμαχία. Κατά ένα αποκαλυπτικότατο τρόπο των κυρίαρχων ηθών η μάλλον του κυρίαρχου αμοραλισμού στις διεθνείς σχέσεις στις 22 Μαΐου του 1812, υπογράφεται η διμερής συνθήκη ειρήνης του Βουκουρεστίου μεταξύ Ρωσσίας και Τουρκίας με την οποία τερματίζεται ο Ρωσσοτουρκικός πόλεμος 1806- 1812.

1812: 24 Ιουνίου. Η Μοιραία επίθεση του Ναπολέοντα στην Ρωσσία.

1813: Ο Ιωάννης Καποδίστριας, στην Ελβετία δοκιμάζεται. στη διασφάλιση της ενότητας, ανεξαρτησίας, της ουδετερότητας, και του δημοκρατικού συντάγματος της Ελβετίας, Ο Ιωάννης Καποδίστριας, στην Ελβετία εδραιώνει τη σχέση του με τον la Harpe, (Ελβετό πατριώτη, δημοκράτη, ηγετική μορφή του κινήματος των Καρμπονάρων, μια σχέση πολλαπλά πολύτιμη .Επίσης έρχεται σε επαφή με τον εκπαιδευτικό Πεσταλότσι και το έργο του.

1814: Στις 30/5/1814, υπογραφεται, η κατάπαυση του πολέμου η συνθήκη ειρήνης μεταξύ της ηττημένης Γαλλίας και του βου αντι Ναπολέοντειου Συνασπισμού. (Αγγλία, Ρωσσία, Αυστρία, Σουηδία, Πρωσία.), οι λεπτομέρειες της οποίας θα καθορίζονταν στη Βιέννη.

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΡΑΙΟΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ, ΦΡΑΝΣΙΣΚΟ ΝΤΕ ΜΙΡΑΝΤΑ

- η Ελληνική Σκέψη στην Αυτοθέσμιση των Κοινωνιών, τον Διαφωτισμό και την Γνώση

ΑΞΙΟΝΑΣ II: Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟ, ΤΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ, ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΓΝΩΣΗ

www.academy.edu.gr

1814: Στις 19/9/1814, αρχίζουν οι εργασίες του Συνεδρίου της Βιέννης υπό την προεδρία του Μέτερνιχ.

1814: Ο Ιωάννης Καποδίστριας στο συνέδριο της Βιέννης: Στο συνέδριο της Βιέννης, από το ξεκίνημα του, 31/3/1814, μέχρι και το τέλος του 9/6/1815, όσα μεσολάβησαν, μεταξύ των υποτιθέμενων συμμάχων, αλλά και όσα ακολούθησαν αποδεικνύουν ότι η Ευρωπαϊκή πολιτική κουλτούρα, δεν διέθετε το αξιακό σύστημα πάνω στο οποίο μπορούσε να θεμελιώσει ένα νέο σύστημα Ευρωπαϊκής ισορροπίας. Δεν ήταν σε θέση ούτε να κατανοήσει ούτε ασφαλώς να θεραπεύσει τα κοινωνικά αίτια που συνέδραμαν τον Ναπολέοντα και του χάρισαν, τουλάχιστον στο ξεκίνημα του, αφοσιωμένους συμμάχους σε κάθε ευρωπαϊκή χώρα.

Δύο συνθήκες:

1) Η Συνθήκη, Διακήρυξη Αρχών, της 26/9/1815, η αποκληθείσα Συνθήκη της Ιεράς Συμμαχίας υπογραφείσα από τον Τσάρο, τον Αυτοκράτορα της Αυστρίας, της Πρωσίας και στην οποία προσχώρησαν όλοι οι χριστιανοί αυτοκράτορες, σκόπευε να καταστήσει την Ευρώπη κοινοπολιτεία χριστιανικών κρατών.

2) Η Συνθήκη της 20/11/1815, η οποία έχει αποκληθεί και συνθήκη της τετραπλής συμμαχίας, υπογραφείσα από τους εκπροσώπους των τεσσάρων δυνάμεων Ρωσίας Αυστρίας, Πρωσίας, Αγγλίας, υπήρξε η συνθήκη δέσμευσης των τεσσάρων να παρεμβαίνουν στα εσωτερικά της Γαλλίας, και στα εσωτερικά άλλων κρατών, στο όνομα της τάξεως. (Πολιτική και Διπλωματική Ιστορία των Νεωτέρων Χρόνων. Κατά τας Διπλωματικές παραδόσεις του Υφηγητού Γεωργίου Β. Ζωτιάδου. Εκδοτικός οίκος Σάκκουλα. 1970, σελ 87-90)

Η Ιερή συμμαχία δεν είχε θεμέλια, δεν υπήρξε ούτε ιερή ούτε συμμαχία. Οι ευρωπαίοι ηγέτες δεν θέλησαν και δεν μπορούσαν να την θεμελιώσουν πάνω στα χριστιανικά ιδεώδη. Όπως ο Καθολικισμός και ο Προτεσταντισμός δεν μπόρεσαν να βάλουν τα θεμέλια μιας βιώσιμης Ευρωπαϊκής τάξης πραγμάτων μετά το πέρας του μεταξύ τους τριακονταετούς πολέμου, (1618-1648) και την συνθήκη της Βεσφαλίας του 1648, έτσι και οι ηγεμόνες της Ευρώπης στα 1815, μετά τους Ναπολεόντειους πολέμους. (Κατάσταση που τραγικά συνεχίζεται μέχρι τις μέρες μας, μετά από τον πρώτο, τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, μετά ακόμα και από την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.) Η αδυναμία αυτή δεν είναι δυνατόν να αποτελεί ατύχημα της Ευρωπαϊκής ιστορίας και της Ευρωπαϊκής, πολιτισμικής ταυτότητας, μάλλον αποτελεί συνέπεια της, ενδελέχεια της. Οι Ευρωπαίοι ηγέτες δεν επιχείρησαν να θεμελιώσουν την μετα-Ναπολεόντεια τάξη πραγμάτων ούτε στις αρχές και τους στόχους της πεφωτισμένης δεσποτείας, ούτε στον Εθνον και του ανθρώπου τα δικαιώματα. Η (θρυλούμενη) πίστη του Τσάρου Αλεξάνδρου, (ως εκπροσώπου της άλλης Χριστιανοσύνης) ότι ήταν δυνατή ανασυγκρότηση της Ευρώπης πάνω στα χριστιανικά ιδεώδη, λοιδορήθηκε, κατέληξε σε κείμενο ανεφάρμοστων αρχών. (Η πίστη αυτή, του Αλεξάνδρου, δικαιολογεί τη στενή του σχέση με την χριστιανή μυστικίστρια, Kudener, από τις σημαντικότερες μορφές του Ρώσσιου μυστικισμού, και φίλη διακεκριμένων Ευρωπαίων Ρομαντικών, υποστηρικτή της ιδέας της Ιερής Συμμαχίας. βλέπε Ρωξάνδρας Στούρτζα, Απομνημονεύματα, σελ 190,265. Η Kudener συμμετείχε στην ολιγάριθμη συνοδεία του Τσάρου στο Παρίσι.). Η συνεργασία του Τσάρου με τον θρησκευόμενο Καποδίστρια και με τον επίσης βαθύτατα θρησκευόμενο Αλέ-

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΡΑΙΟΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ, ΦΡΑΝΣΙΣΚΟ ΝΤΕ ΜΙΡΑΝΤΑ

- η Ελληνική Σκέψη στην Αυτοθέσμιση των Κοινωνιών, τον Διαφωτισμό και την Γνώση

ΑΞΙΟΝΑΣ II: Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟ, ΤΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ, ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΓΝΩΣΗ

www.academy.edu.gr

ξανδρο Στούρτζα, (Πλάτωνα των χριστιανών, πρόδρομο του κινήματος των Σλαβόφιλων, ιστορικό, φιλόσοφο,) οι οποίοι συνοδεύουν τον Τσάρο στη Βιέννη επιβεβαιώνουν τουλάχιστον τις προθέσεις του Τσάρου.

(Στο δια δίκτυο στον τίτλο «The first draft of the holy alliance», υπάρχει άφθονη βιβλιογραφία σχετική με την επιθυμία του Τσάρου να θεμελιώσει την Ευρώπη πάνω σε χριστιανικές αξίες.)

1815: Οι διαπραγματεύσεις του Ιωάννης Καποδίστριας, για το μέλλον των Ιονίων :

Η αναγνώριση των Ιονίων ως ανεξαρτήτου κράτους, η προσάρτησή τους στη Βρετανική Αυτοκρατορία, η μετατροπή τους σε Αγγλική αποικία, αποτέλεσε το αντικείμενο, σκληρότατων διαπραγματεύσεων, μεταξύ του Ιωάννης Καποδίστριας, ως εκπροσώπου της Ρωσίας και της Ιονίου Πολιτείας και του Αγγλικού Υπουργείου των Εξωτερικών, κατέληξαν στις 5/11/1815 με την αναγνώριση μιας περιορισμένης ανεξαρτησίας, υπό Αγγλική προστασία. (Στη συνθήκη προσχώρησαν η Γαλλία το 1816 και η Τουρκία στα 1819). Στις διαπραγματεύσεις απερίφθη πρόταση του Ιωάννης Καποδίστριας, να τεθεί το νέο κράτος υπό τη συλλογική προστασία των τεσσάρων νικητριών δυνάμεων, Αγγλίας Ρωσίας, Αυστρίας, Πρωσίας. Παρά τις επίπονες διαπραγματεύσεις η Αγγλική πολιτική στο όνομα της δικιάς της ερμηνείας των συνθηκών μετέτρεψε τα Ιόνια σε αποικία, τα υπήγαγε στο Υπουργείο Αποικιών. Η Αγγλική επιβολή αποικιακού συντάγματος στα Ιόνια, η άρνηση της Αγγλίας να αναγνωρίσει, στα 1815, τα Ιόνια ως συνέχεια της Ιονίου Πολιτείας του 1800, την οποία είχε τότε αναγνωρίσει, η άρνηση της να αναγνωρίσει έστω μια σπιθαμή γης, ως ανεξάρτητο Ελληνικό κράτος, αποτέλεσε βασική αιτία μακράς αντιπαράθεσης του Αγγλικού Υπουργείου Εξωτερικών με τον Ιωάννης Καποδίστριας, αλλά και την γενεσιουργό αιτία της δημιουργίας του Μεταρρυθμιστικού κινήματος-κόμματος όπως και του κινήματος των Ριζοσπαστών στα Ιόνια. Αποτέλεσε προάγγελο της πολιτικής που θα ακολουθούσε η Αγγλία στο 21 και της πολιτικής που θα ακολουθούσε στις διαπραγματεύσεις για τα γεωγραφικά όρια της Ελλάδας. Για το ζήτημα των ερμηνειών των συνθηκών, ο Ο Π. Χιώτης στην Ιστορία του Ιονίου Κράτους (1815-1864, τομ. Α, σελ. 1-160, παραθέτει επαρκείς πληροφορίες, σχολιαζόμενες όμως υπό το πρίσμα της φιλο-αγγλικής τοποθέτησης, του μεγάλου αυτού Επτανησίου ιστορικού.

Ιδεολογική και πολιτική ταυτότητα του Ιωάννη Καποδίστρια:

Το όραμά του για ένα σύστημα Ευρωπαϊκής και παγκόσμιας έννομης τάξης στηριγμένο στην ισονομία, ιστιογία, ισοπολιτεία Λαών και Πολιτισμών.

Στο υπόμνημα που υποβάλλει ο Ιωάννης Καποδίστριας στα τέλη του 1826 στο Τσάρο Νικόλαο τον Α' (Υπόμνημα το οποίο κακώς έχει καταγραφεί στην ιστορία ως αυτοβιογραφία του Ιωάννης Καποδίστριας), αιτούμενος τη παραίτησή του από τη Ρωσική Υπηρεσία, προκειμένου να κατεβεί στην Ελλάδα, μας δίνει υψίστης σημασίας πληροφορίες –αναφορές, για την επίσημα αναγνωρισμένη στη Ρωσική αυλή, πολιτική του ταυτότητα, αλλά και για το πνεύμα και τους σκοπούς της συνεργασίας του με τον Τσάρο Αλέξανδρο. Πέραν των ως άνω ο Ιωάννης Καποδίστριας, σ' αυτό το υπόμνημα δηλώνει εγγράφως και ενυπογράφως στη βάση

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΡΑΙΟΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ, ΦΡΑΝΣΙΣΚΟ ΝΤΕ ΜΙΡΑΝΤΑ

- η Ελληνική Σκέψη στην Αυτοθέσμιση των Κοινωνιών, τον Διαφωτισμό και την Γνώση

ΑΞΙΟΝΑΣ II: Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟ, ΤΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ, ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΓΝΩΣΗ

www.academy.edu.gr

ποιων αρχών, για την οργάνωση της Ευρώπης και του κόσμου, για την οργάνωση των διεθνών σχέσεων, στηρίχθηκε η συνεργασία του με τον Αλέξανδρο. Δηλώνει επίσης ποιες είναι οι αρχές (έστω και αν αποδίδει την πατρότητα τους στον Αλέξανδρο) που, ο ίδιος, ασπάζεται και υπηρετεί.

Γράφει ο Ιωάννης Καποδίστριας

« Η Αυτού Μεγαλειότης μοί είπεν, ότι έστρεψε το βλέμμα προς εμέ όπως μοι εμπιστευθή μεγάλης σπουδαιότητος έντολήν, ην με εθεώρει ικανόν να φέρω εις πέρας. «« Διανύσατε έντιμον στάδιον εν τη υμετέρα πατρίδι.

Είμαι δε λίαν ευχαριστημένος εκ της ευθυκρισίας και του ζήλου μεθ'ων ειργάσθητε τόσον εν Βιέννη, όσον και παρά τω ναυάρχω Τσιτσαγόφ και τω στρατηγώ Μπαρκλάυ. Αι αρχαί σας και τα αισθήματά σας Μοι είναι γνωστά. Αγαπάτε τας δημοκρατίας και Εγώ τας αγαπώ. Πρόκειται νυν να σώσωμεν μιαν εξ αυτών ην ο Γαλλικός δεσποτισμός υπεδούλωσε και εις ην επιφυλάττει βραδύτερον την τύχην των ελευθέρων Γερμανικών πόλεων, της Γενούης ή της Βενετίας. Πρόκειται περί της Ελβετίας. Πριν ή διαβούν τον Ρήνον μετά των στρατευμάτων των, οι σύμμαχοι ηγεμόνες πρέπει να βεβαιωθούν περί των διαθέσεων του χρηστου και πολεμικού τούτου έθνους να βοηθήσουν αυτό προς ανάκτησιν της αυθυπαρξίας του και να καταστήσουν αυτό ικανόν όπως συνεργασθή μεθ'ημών, ως έπραξαν ήδη οι ηγεμόνες του Γερμανικού συνδέσμου, εις το μέγα έργον της ανορθώσεως του Ευρωπαϊκού συστήματος. Να αποδοθή εις έκαστον έθνος η πλήρης και απόλυτος χρήσις των δικαίων και θεσμών αυτού, να τεθούν πάντα και ημείς αυτοί υπό την προστασίαν γενικής συμμαχίας, να εξασφαλίσουμε εαυτούς και να προφυλάξωμεν τα έθνη από της φιλοδοξίας των κατακτητών, - ιδού αι βάσεις εξ'ων ελπίζομεν με την βοήθειαν του Θεού να στηρίζωμεν το νέον τούτο σύστημα. Η Θεία Πρόνοια έθεσεν ημάς εις την οδόν, ήτις άγει κατ'ευθείαν προς τον σκοπόν. Μέρος της οδού διετρέξαμεν ήδη. Η υπολειπομένη είναι τραχεία και πλήρης σοβαρών προσκομμάτων. Πρέπει να τα εξομαλύνωμεν, εις δε το δυσχερές τούτο έργον πρόκειται να συνεργασθήτε και υμείς». { Λάσκαρι, Αυτοβιογραφία Ιωάννου Καποδίστρια, Αθήναι 1940, σελ. 31-31}.

Στην ως άνω επιστολή ο Τσάρος Αλέξανδρος παρουσιάζεται από τον Ιωάννη Καποδίστριας

α/ ως έτοιμος να του αναθέσει τη δημιουργία μιας δημοκρατικής Ελβετίας

β/ να είναι έτοιμος να συνεργασθεί μαζί του εις το μέγα έργο της ανορθώσεως του

του Ευρωπαϊκού συστήματος στη βάση του σεβασμού της πλήρους και απόλυτης χρήσης των δικαίων και των θεσμών κάθε Ευρωπαϊκού Έθνους, και να τεθούν πάντα τα έθνη) και ημείς αυτοί, υπό την και της προστασίαν γενικής συμμαχίας ικανής να εξασφαλίσει των δικαιώματα των Εθνών.

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΡΑΙΟΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ, ΦΡΑΝΣΙΣΚΟ ΝΤΕ ΜΙΡΑΝΤΑ

- η Ελληνική Σκέψη στην Αυτοθέσμιση των Κοινωνιών, τον Διαφωτισμό και την Γνώση

ΑΞΙΟΝΑΣ ΙΙ: Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟ, ΤΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ, ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΓΝΩΣΗ

www.academy.edu.gr

Οποιοσδήποτε αναγνώστης δικαιούται να αμφιβάλλει αν και κατά πόσον οι μετά τον θάνατο του Αλέξανδρου, αναφορές του Καποδίστρια για τον διάλογο μεταξύ τους μπορούν να θεωρηθούν αληθείς. Όμως η ιστορική έρευνα επιβεβαιώνει τον Ιωάννη Καποδίστριας

Ο Τσάρος Αλέξανδρος επιβεβαιώνει εγγράφως τους ισχυρισμούς του Ιωάννη Καποδίστριας

Σε επιστολή του, (Correspondance de Frederic-Cesar De la Harpe sous la Republique Helvetique. Τόμος 1. Le revolutionaire. 16 Mai 1796- 4 March 1798

A La Baconniere, Neuchatel 238) στον Ελβετό Φρειδερίκο Καίσαρα Ντε Λα Χάρπε (Frederic-Cesar De La Harpe) ο Αλέξανδρος επιβεβαιώνει πέραν πάσης αμφιβολίας ότι θεωρεί το Καποδίστρια Δημοκράτη, Φιλελεύθερο, Φωτισμένο. .Ακόμα τονίζει, ο Τσάρος, ότι οφείλει στον la Harpe την δύναμη και την επιμονή του στην υπόθεση της ανεξαρτησίας της Ευρώπης. Είναι προφανές ότι η φιλία που έμελλε να συνδέσει τον Ιωάννη Καποδίστριας, και τον la Harpe,στηρίχθηκε στον μεταξύ τους αμοιβαίο σεβασμό την εκτίμηση και κοινά ιδανικά.

Γράφει ο Τσάρος Αλέξανδρος.

«...Ο Πληρεξούσιος που σας έστειλα είναι ο κ. Καποδίστριας. Είναι ένας άνδρας πολύ αξιοσέβαστος, τίμιος, ευπρεπής, πεφωτισμένος, φιλελεύθερων απόψεων. Είναι από την Κέρκυρα, επομένως δημοκράτης. Η γνώση αυτών των Αρχών, που τον χαρακτηρίζουν, με έκανε να τον επιλέξω. Σας τον συστήνω ιδιαίτέρως. Έχει εντολή να συνεννοηθεί με τον κ.Μονοδ και μαζί σας. Σας παρακαλώ πολύ να τον συμβουλευέτε και σας βεβαιώνω ότι σας εκτιμά βαθιά, παρ' όλο που σας γνωρίζει μόνο εξ' ονόματος. Γνωρίζει το έργο σας .Έχει διαβάσει όλα τα τετράδια των σημειώσεων σας όπως τις είχατε υπαγορεύσει, σχετικά με την παιδεία μας . Βοήθησε πολύ να δώσουμε στον Αυστριακό Υπουργό ,πόσο απαίσια είναι η συμπεριφορά του, και τι δυσάρεστες συνέπειες θα μπορούσε να έχει για την υπόθεση των συμμάχων...

Σας οφείλω την δύναμη και την επιμονή μου τα τελευταία χρόνια για την υπόθεση της ανεξαρτησίας της Ευρώπης. Στις δύσκολες στιγμές σας θυμάμαι πάντοτε και εύχομαι να είμαι άξιος της εκτίμησης και των συμβουλών σας... Έχουμε φθάσει στις όχθες του Μόσχοβα και του Ρήνου που θα τις περάσουμε σύντομα.

Τρέφω την ελπίδα να ξανασυναντηθούμε και να σας εκφράσω από κοντά την ευγνωμοσύνη μου, που θα παραμένει ζωντανή στην καρδιά μου μέχρι τον τάφο...»

Η επιστολή έχει πολλαπλά ιδιαίτερο αποδεικτικό βάρος για την ιδεολογική και πολιτική ταυτότητα του Ιωάννη Καποδίστριας λόγω:

α) Της ιδιαίτερης σχέσης του Αλέξανδρου με το La Harpe. Ο La Harpe υπήρξε παιδαγωγός του Αλέξανδρου (μετά την άρνηση του Didero στη πρόταση της Αικατερίνης να αναλάβει ως παιδαγωγός των πριγκίπων Αλέξανδρου και Κωνσταντίνου, η Αικατερίνη προσέφυγε στον La Harpe ο οποίος απεδέχθη.)

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΡΑΙΟΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ, ΦΡΑΝΣΙΣΚΟ ΝΤΕ ΜΙΡΑΝΤΑ

- η Ελληνική Σκέψη στην Αυτοθέσμιση των Κοινωνιών, τον Διαφωτισμό και την Γνώση

ΑΞΙΟΝΑΣ II: Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟ, ΤΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ, ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΓΝΩΣΗ

www.academy.edu.gr

β) Της μακροχρόνιας αταλάντευτης μαχητικής, ιδεολογικής και πολιτικής συνέπειας του La Harpe στα δημοκρατικά ιδεώδη και την υπεράσπιση τους μέσα και από συνωμοτική και επαναστατική δράση.

γ) Της μακρόχρονης σχέσης La Harpe, Καποδίστρια, η οποία τεκμηριώνεται από το 1813 με την, ως άνω επιστολή του Τσάρου Αλέξανδρου, μέχρι τη μόνιμη εγκατάσταση και παραμονή του Ιωάννης Καποδίστριας στην Ελβετία και με τη συστατική επιστολή που δίνει ο Ιωάννης Καποδίστριας, στον Α. Κάλβο ., για τον La Harpe. (Ο Βίος και το έργο του Ανδρέα Κάλβου .Εκδόσεις Μεταίχιμο, σελ.81)

δ) Λόγω των ζητημάτων που ανοίγει για την ιστορική έρευνα μια τέτοια αλληλογραφία μεταξύ του Τσάρου Αλεξάνδρου και (του πρώην παιδαγωγού του) ενός Επαναστάτη τον οποίο Γαλλικές και Αυστριακές αρχές θεωρούν ύποπτο για σχέσεις με το Επαναστατικό Διευθυντήριο των Παρισίων.

Η πολιτική συνεργασία Καποδίστρια La Harpe ως ένδειξη πολιτικής (τουλάχιστον) συγγενείας μεταξύ των δύο ανδρών.

Σε έρευνα της κυρίας Αθηνάς Γεωργαντά (Βήμα 24/6/2007) τεκμηριώνεται η σχέση Καποδίστρια- La Harpe η σχέση La Harpe με το κίνημα των Καρμπονάρων, το επαναστατικό Διευθυντήριο των Παρισίων, οι συναντήσεις της ηγεσίας των Καρμπονάρων της Ελβετίας (και του La Harpe) στο σπίτι του Ιωάννης Καποδίστριας στη Γενεύη.

Οι ιδεολογικές και πολιτικές επιπτώσεις στην Ευρώπη από την μεταλαχθείσα Γαλλική επανάσταση και τους επεκτατικούς πολέμους της Γαλλίας, υπό τον Ναπολέοντα, στο όνομα της απελευθέρωσης των λαών και η αναγκαστική επίδραση τους στον Ιωάννη Καποδίστρια.:

Η αντίδραση της Ελληνικής διανόησης στη Ναπολεόντεια Ύβρη.

Εκτός της αντίδρασης του Φώσκολου και του Κάλβου που αποκήρυξαν τις Ωδές που είχαν αφιερώσει στον Ναπολέοντα, καταγράφονται στην εισαγωγή της Νομαρχίας Ανωμόμου του Έλληνας (1806), και στη Σατιρική έκδοση ο Ρωσσοαγγλογάλλος(1805). Επίσης ο Σολωμός μας αφήνει ένα θαυμάσιο κείμενο, που έγραψε και διάβασε στην Ζάκυνθο, ως νεκρολογία, σε μνημόσυνο που οργανώθηκε εκεί, μετά την αναγγελία του θανάτου του Φώσκολου. Βάζει, ο νεκρολογών, Σολωμός, στο στόμα του νεκρολογούμενου, εξόριστου ποιητή, που αρνήθηκε τόσο την εξαγορά όσο και την υποταγή, στο Ναπολεόντειο αυταρχισμό, τις ακόλουθες κρίσεις για την Γαλλική επανάσταση, το Γαλλικό λαό και το Ναπολέοντα.

.....Είδα να χτυπιούνται συμφέροντα, ιδέες και σπαθιά, κι αυτό να μη σταματά ούτε στιγμή, και τους νόμους ν' αντιμάχονται τα εγωιστικά συμφέροντα, και την αυθαιρεσία των νόμων να γεννά τη τυραννία και την αυθαιρεσία της γνώμης να γεννά την ασυδοσία, κι ύστερα είδα ένα λαό που είχε παντού τη φήμη του ευγενικού, που έλεγε πως ήθελε τον κόσμο ελεύθερον και βγήκε έξω με το λεπίδι, και η λύσσα του μακελειού έγινε γι' αυτόν ξεφάντωση.

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΡΑΙΟΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ, ΦΡΑΝΣΙΣΚΟ ΝΤΕ ΜΙΡΑΝΤΑ

- η Ελληνική Σκέψη στην Αυτοθέσμιση των Κοινωνιών, τον Διαφωτισμό και την Γνώση

ΑΞΙΟΝΑΣ II: Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟ, ΤΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ, ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΓΝΩΣΗ

www.academy.edu.gr

Είδα έναν άνθρωπο, που είχε ανεβεί γοργά πάνω απ' όλους τους άλλους, να γκρεμίζεται με τέτοια χλαπαταγή, ώστε να την πάρει και να την ξαναλέει ο αντίλαλος των αιώνων. Νόμιζα πως η χρήση του λόγου έπρεπε ν' αντιζυγιάζει την εξουσία εκείνου που κυβερνά και τις γνώμες εκείνου που υπακούει, κι άρχισα να τον χρησιμοποιώ.

Κι είδα από τη μια μεριά τους ισχυρούς να σκιάζονται και να ταραάζονται,

Κι είδα από την άλλη καμιά εκατοστή τιποτένιους που μου στρώθηκαν πεισματικά στο δρόμο λιμασμένοι, και σα λυσσασμένοι για έπαινο, κι επειδή σκληρά εγώ τους τον αρνιόμουν, με μίσησαν τόσο που σε λίγο θα γελούν από τη χαρά τους.

Είδα την τρέλα να παίρνει τη μορφή της φρονιμάδας στα σπίτια μέσα, τους δρόμους, στις αγορές, στα πανεπιστήμια, στα παλάτια, στις καλύβες, και τη στενοκεφαλιά να καμαρώνει και την καλοσύνη να τη περιγελούν και τη κακία να τη φοβούνται και το πλούτο να λατρεύουν.

-Είδα το βρωμερό το ψέμα και την αχαριστία και την προδοσία, κι έβαλα τις φωνές... (Ναι, Κερκυραϊκή μηνιαία έκδοση δημιουργικής αναζήτησης και ανατροπής. Νο 12-Φεβρουάριος 2006). Είναι ιδιαίτερης σημασίας το γεγονός ότι η νεκρολογία γράφεται στα 1827, (χρονολογία του θανάτου του Φώσκολου) και κατά συνέπεια οι απόψεις που καταθέτει ο Σολωμός στη Ζάκυνθο και την ιστορία, για τον Ναπολέοντα είναι κατασταλαγμένες απόψεις. Λίγο πριν το θάνατό του θα απαρνηθεί και αυτός ακόμα ο Κοραΐς.

Μια ματιά στη Ρωσική αντίδραση

Ο Orlando Figes στη θαυμάσια « Πολιτιστική Ιστορία της Ρωσίας μέρος Α. Από το Μεγάλο Πέτρο στο Τολστόι σελ.107,108 »γράφει:

Η Γαλλική Επανάσταση του 1789 και η «Τρομοκρατία» των Ιακωβίνων κατάφεραν ένα ισχυρό πλήγμα στην εξιδανικευμένη εικόνα που είχαν καλλιεργήσει οι Ρώσοι για την Ευρώπη. « 'Ο Αιώνας των Φώτων!' Δεν σε αναγνωρίζω μέσα στα αίματα και τις φλόγες» , έγραψε φανερά απογοητευμένος ο Καραμζίν το 1795.

Αναζητώντας ένα νέο τρόπο ζωής που θα βασιζόταν στις « ρώσικες αξίες» η αριστοκρατική τάξη εγκατέλειψε το ιδεώδες των διαφωτιστών για τη δημιουργία ενός οικουμενικού πολιτισμού. « Οι Ρώσοι ας είμαστε Ρώσοι, και όχι αντίγραφα των Γάλλων», έγραψε η πριγκίπισσα Ντάσκοβα. « Ας μείνουμε πατριώτες, ας διατηρήσουμε τον χαρακτήρα των προγόνων μας» Ο Καραμζίν, επίσης αποκήρυξε την «οικουμενικότητα» για χάρη της «εθνικότητας». Πριν από τη Γαλλική Επανάσταση, ο ίδιος είχε πει πως « το σημαντικό είναι να είμαστε άνθρωποι και όχι Σλάβοι.. Ότι είναι καλό για τον άνθρωπο αποκλείεται να είναι κακό για τους Ρώσους. Όλα όσα έχουν επινοήσει οι Άγγλοι ή οι Γερμανοί προς όφελος της ανθρωπότητας ανήκουν και σ' εμένα γιατί είμαι άνθρωπος». Το 1802, όμως κάλεσε τους συναδέλφους του συγγραφείς να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες της Ρωσικής γλώσσας και να γίνει ο καθένας από αυτούς «ο εαυτός του»: « Η γλώσσα μας δεν προσφέρεται μόνο για

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΡΑΙΟΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ, ΦΡΑΝΣΙΣΚΟ ΝΤΕ ΜΙΡΑΝΤΑ

- η Ελληνική Σκέψη στην Αυτοθέσμιση των Κοινωνιών, τον Διαφωτισμό και την Γνώση

ΑΞΙΟΝΑΣ II: Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟ, ΤΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ, ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΓΝΩΣΗ

www.academy.edu.gr

την υψηλή ρητορεία και την επιβλητική περιγραφική ποίηση. Μπορεί επίσης να αποδώσει τους ήχους της απλότητας, της ευαισθησίας και των τρυφερών συναισθημάτων. Η μελωδικότητά της είναι πλουσιότερη από εκείνη της γαλλικής γλώσσας προσαρμόζεται ευκολότερα στις διακυμάνσεις της ψυχής... Μπορεί οι άνθρωποι και οι λαοί να καταφεύγουν στη μίμηση όταν βρίσκονται στα πρώτα στάδια της ανάπτυξης τους, αλλά θα πρέπει να αποκτούν έγκαιρα τη δική τους φωνή, ώστε να έχουν το δικαίωμα να πουν: «Υπάρχω ηθικά!»

Ο Πατριωτισμός των Λαϊκών Στρωμάτων

Στο αποκορύφωμα της εκστρατείας του Ναπολέοντα στη Ρωσία στα 1812 σε αναφορά του Σεργκέι Βολκόνσκι υπασπιστή του Τσάρου Αλέξανδρου αντιπαρατίθεται η ηρωική αφοσίωση του απλού λαού, των χωρικών στη πατρίδα, με τη συμπεριφορά των αριστοκρατών. «Μεγαλειότητα ντρέπομαι που ανήκω στην ίδια τάξη με αυτούς αναγκάστηκε να δηλώσει ο Βολκόνσκι, αναφερόμενος στους αριστοκράτες. (Orlando Figes : Μια πολιτική ιστορία της Ρωσίας μέρος πρώτο σελ. 111) Οι πρίγκιπες όπως Κολκόνσκι (συνεχίζει Ο Figes) πρέπει να ένοιωσαν συγκλονισμένοι όταν διαπίστωσαν πως οι αληθινοί Ρώσοι πατριώτες ήταν οι χωρικοί.

Βέβαια ο Καποδίστριας έχει ζήσει στο Μέτωπο και έχει σχηματίσει προσωπική άποψη για το πατριωτισμό του Λαού και των ευγενών.

Η στάση των χωρικών και των δουλοπάροικων στο Πατριωτικό Πόλεμο εναντίον του Ναπολέοντα.

«Το 1808 ο Βολκόνσκι επέστρεψε στην ενεργό δράση, και τα επόμενα τέσσερα χρόνια έλαβε μέρος σε περισσότερες από 50 μάχες, φτάνοντας σε ηλικία 24 χρόνων στο βαθμό του υποστράτηγου. Η εισβολή του Ναπολέοντα στη Ρωσία ανάγκασε τον πρίγκιπα να αναθεωρήσει τις γαλλόφιλες απόψεις που μοιραζόταν με πολλούς αριστοκράτες της Πετρούπολης. Σταδιακά απέκτησε μια νέα αντίληψη για το «έθνος», που βασιζόταν στις αρετές του Ρωσικού λαού. Ο ηρωισμός των απλών στρατιωτών, η πυρπόληση της Μόσχας για να μην πέσει στα χέρια των Γάλλων, και η δράση των ένοπλων χωρικών, που ανάγκασαν την Grande Armee {μεγάλη στρατιά} να υποχωρήσει εσπευσμένα μέσα στο καταχείμωνο, όλα αυτά ήταν, για τον ίδιο, σημάδια μιας εθνικής αφύπνισης. «Οι χωρικοί τίμησαν τη Ρωσία» έγραψε στον αδελφό του από το (σπαρμένο με πτώματα στρατιωτών) πεδίο μάχης του Μποροντίνο

στις 26 Αυγούστου 1812...«Αν και δουλοπάροικοι, οι άνδρες αυτοί πολέμησαν σαν ελεύθεροι πολίτες για την πατρίδα τους»

Εξίσου εντυπωσιασμένος από το πατριωτικό πνεύμα του λαού είχε μείνει και ο ποιητής Φιόντορ Γκλίνκα, φίλος του Βολκόνσκι και επίσης Δεκεμβριστής. Στις επιστολές ενός Ρώσου Αξιωματικού (1815) αντιπρόβαλε τη στάση των δουλοπάροικων που ήταν «έτοιμοι να υπερασπίσουν την πατρίδα τους με τα δρεπάνια» με εκείνη των αριστοκρατών, «που κατέφυγαν στα κτήματά τους» όταν οι Γάλλοι πλησίασαν στη Μόσχα.

Η Γερμανική Αντίδραση.

Η μεταστροφή του Fichte(1762-1814), από θαυμαστή και οπαδό των Γιακωβίνων σε θεμελιωτή του Γερμανικού πολιτιστικού πατριωτισμού, εμπνευστή της Γερμανικής αντίστασης, στη Γαλλική κατοχή ,πρωτεργάτη της δημιουργίας του Γερμανικού Έθνους κράτους, αποτελεί τη χαρακτηριστικότερη επίπτωση της Γαλλικής εισβολής στη Γερμανία και της μετάλλαξης της Γαλλικής επανάστασης.

Οι 14 Εκκλήσεις του στο Γερμανικό Έθνος, αποτέλεσαν το μανιφέστο εθνικής αφύπνισης, αναγέννησης και ανασυγκρότησης, μετά από τις ήττες, την ταπείνωση τον κατακερματισμό, που δέχθηκε από τον Ναπολέοντα.

Χαρακτηριστική παραμένει η αντίδραση του Μπετόβεν, οπαδού της Γαλλικής επανάστασης και θαυμαστή του Ναπολέοντα, τον οποίο θεωρούσε προσωποποίηση των ιδανικών της Γαλλικής επανάστασης και στον οποίο είχε αφιερώσει το Β μέρος της 3ης Συμφωνίας.. Κατά τον μαθητή του Μπετόβεν Ferdinand Ries,ο Μπετόβεν αντέδρασε με οργή και αηδία, φωνάζοντας «ώστε δεν είναι τίποτα περισσότερο από ένας συνηθισμένος άνθρωπος. Τώρα κι 'αυτός θα ποδοπατήσει όλα τα ανθρώπινα δικαιώματα υποκύπτοντας μόνο στις φιλοδοξίες του. Θα τοποθετήσει τον εαυτό του πάνω από κάθε άλλο και θα γίνει τύραννος.»

Δεν ήταν μόνο η στέψη του Ναπολέοντα, παρουσία του Πάπα (Πίου του VII),το υπέρογκο κόστος της τελετής, οι συνθέτες, αρχιτέκτονες, ζωγράφοι, ειδικοί επί του φωτισμού που χρησιμοποιήθηκαν στην τελετή, που εξόργισαν και απογοήτευσαν την ευρωπαϊκή διανοήση της εποχής. Ήταν η πραχτική που ακολούθησε ο Ναπολέων να στέφει Βασιλείς τα αδέρφια του και να βαφτίζει ευγενείς ηγεμόνες τους συγγενείς του.

Ένα δείγμα Καποδιστριακής πολιτικής: Η συνεισφορά του Ιωάννης Καποδίστριας, στην Ελληνική Πολεοδομία.

Στα τριάμισι χρόνια της διακυβέρνησης της χώρας από τον Ιωάννη Καποδίστριας ολοκληρώθηκαν τα πολεοδομικά σχέδια για εννέα Ελληνικές πόλεις: Το Ναύπλιο, το Άργος, την Τρίπολη την Ιτέα, την Κόρινθο, το Λιδωρίκι, τη Βοστίτζα (Αίγιο) ,την Πάτρα, την Πύλο. Παράλληλα, προχωρούσε ο σχεδιασμός για άλλες επτά, ενώ για μερικές ακόμη είχε γίνει η απαραίτητη προεργασία για να αρχίσει η πολεοδομική τους ανασυγκρότηση. Έχουμε δηλαδή ένα σύνολο 22 πόλεων και 19 σχεδίων, άλλων ολοκληρωμένων άλλων όχι, πολλά από τα οποία εξακολουθούν να ισχύουν για δεκαετίες αργότερα, ενώ αρκετά, όπως π.χ. το σχέδιο πόλεως του Ναυπλίου, που αντιστοιχεί στο σημερινό ιστορικό κέντρο, η εκείνο του προαστίου Πρόνοια, ισχύουν με ελάχιστες μετατροπές μέχρι σήμερα. Ειδικά διατάγματα καθόριζαν επίσης ό,τι ήταν σχετικό με την ανοικοδόμηση των πόλεων βάσει πολεοδομικού σχεδίου.....

Σημειωτέον ότι ο Ιωάννης Καποδίστριας έφθασε στο Ναύπλιο στις 7/1/του 1828 και ότι ο Ιμπραήμ αναχώρησε από την Πελοπόννησο στις 10/10/του 1828.Τα όρια του κράτους δεν περιελάμβαναν την Αθήνα. Εθνικοί πόροι ήταν ανύπαρκτοι, (η κυβέρνηση για τη δημιουργία πόρων είχε φθάσει να χορηγεί επισήμως άδειες

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΡΑΙΟΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ, ΦΡΑΝΣΙΣΚΟ ΝΤΕ ΜΙΡΑΝΤΑ

- η Ελληνική Σκέψη στην Αυτοθέσμιση των Κοινωνιών, τον Διαφωτισμό και την Γνώση

ΑΞΙΟΝΑΣ II: Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟ, ΤΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ, ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΓΝΩΣΗ

www.academy.edu.gr

για πειρατεία σε ελληνικά εμπορικά πλοία) δικαιοσύνη ανύπαρκτη κρατικός μηχανισμός ανύπαρκτος., εθνικός στρατός σχεδόν ανύπαρκτος, μετά τη δολοφονία του Καραϊσκάκη 23 /4/1827 τη φυλάκιση του Κολοκοτρώνη 6/2/1825, τη δολοφονία του Ανδρούτσου τον Ιούνιο του 1825, τη δολοφονία του γιου του Κολοκοτρώνη Πάνου το 1824 και τις δύο Κυβερνήσεις του 1824 (η μια υπό τον Πετρόμπεη και η άλλη υπό τον Κουντουριώτη), κατανοεί ο αναγνώστης τι κράτος ανέλαβε να κυβερνήσει ο Ιωάννης Καποδίστριας (βλ. Ανδρέας. Μ. Ιδρωμένος. Ο Ι. Καποδίστριας Κυβερνήτης της Ελλάδος σελ, 65-70)

Υπ' αυτές τις συνθήκες κρινόμενη η πολιτική, η ιδεολογία αλλά και η γιγάντια προσφορά του Ιωάννης Καποδίστριας μπορεί να κατανοηθεί αντικειμενικότερα και πληρέστερα.

Η αξιολόγηση της κυβερνητικής πολιτικής και προσφοράς του Ιωάννης Καποδίστριας, ανάγκασε τον Γ. Τερτσέτη στα 1854, (είκοσι τρία ολόκληρα χρόνια μετά τη δολοφονία, του Καποδίστρια) να δηλώνει μέσα στην παλιά βουλή, στην ιστορική ομιλία του, εναντίον της κλοπής, ότι «Δεν υπάρχει κυβέρνηση, η οποία να μην συντρίβεται αντιπαρατομένη με εκείνην την παλαιάν κυβέρνησιν και αυτή η αντιπαρατάξις γίνεται από ημάς αθέλητα, χωρίς προμελέτην», και τεκμηριώνει τους λόγους της συντριπτικής σύγκρισης χαρακτηρίζοντας την Καποδιστριακή διακυβέρνηση, «φαινόμενο σπάνιο όχι μόνο εις την ιστορία της Ελλάδος, αλλά εις τα χρονικά της οικουμένης» (Γεωργίου Τερτσέτη. Λόγοι και Δοκίμια Επιμελητής Ντίνος Κονόμος. Εκδόσεις. Ιω. Καμπανάς Α.Ε. Αθήνα 1969, σελ, 61)

Επίλογος:

Ο Ιωάννης Καποδίστριας, είναι ο Έλληνας, ο Ευρωπαίος, ο οικουμενικός ηγέτης, που κατανόησε βαθύτατα τα αυτοκαταστροφικά, τα Σισύφεια αδιέξοδα της κυρίαρχης Ευρωπαϊκής πολιτικής ηθικής και πολιτικής πραχτικής στις ενδο-ευρωπαϊκές και διεθνείς σχέσεις της Ευρώπης. (π.χ. ο ανταγωνισμός και οι πόλεμοι στην αποικιοκρατική πολιτική).

Κατενόησε βαθύτατα ότι η ηθική, η λογική, η πολιτική της ισχύος, (το δίκαιον του ισχυρού), δεν απελευθερώνει την Ευρώπη από τον φαύλο κύκλο του αίματος, από την πολιτισμική κληρονομικότητα-μοίρα, της επαναλαμβανόμενης σύγκρουσης για επικυριαρχία.

Οραματίστηκε μια Ευρώπη στηριγμένη στην Ισότητα, την Αδελφότητα, την Δικαιοσύνη, και την Ελευθερία μεταξύ των λαών της.. Στην πολιτική της Ισχύος αντιπρότεινε την πολιτική της Δίκαιης Ειρήνης. Γνώρισε όμως ότι η (δίκαιη) συμπεριφορά, σε ατομικό σε συλλογικό, σε διεθνές επίπεδο, δεν προκύπτει ως φυσικός καρπός της αποδοχής και της διακήρυξης προοδευτικών ιδεών, αλλά ως καρπός βαθιάς, σύμμετρης παιδείας και ηθικής δύναμης. Γνώρισε ότι δεν αρκεί ο φωτισμένος νους, ο Διαφωτισμός, για να βιώσουμε και χτίσουμε τη ζωή μας, τον κόσμο μας και τον κόσμο, ατομικά ή συλλογικά, στη δικαιοσύνη. Η ύπαρξη της Αγιορείτικης, «καθαρής καρδιάς» ως κινητήριας και κατευθυντήριας δύναμης του νου, η «αγάπη και έρωτας καλού», μια παιδεία της αυτογνωσίας του μέτρου, της αρετής και της ομορφιά αποτελούν το μόνο ασφαλές

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΡΑΙΟΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ, ΦΡΑΝΣΙΣΚΟ ΝΤΕ ΜΙΡΑΝΤΑ

- η Ελληνική Σκέψη στην Αυτοθέσμιση των Κοινωνιών, τον Διαφωτισμό και την Γνώση

ΑΞΙΟΝΑΣ II: Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟ, ΤΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ, ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΓΝΩΣΗ

www.academy.edu.gr

θεμέλιο και τη μόνη προληπτική, ηθικά και πολιτισμικά προϋπόθεση για την απαλλαγή του κάθε φωτισμένου και κάθε διαφωτισμού, από τους κινδύνους που ενέχει κάθε (Ναπολεόντεια) Ύβρις.

Η ασκητική ζωή του Ιωάννης Καποδίστριας, η βιοματική, σχέση του με Ορθόδοξη πίστη και παράδοση, (σε αντίθεση με τον κυρίαρχο θρησκευτικό Φαρισαϊσμό, την υποκρισία, την ηθικολογία, την χρησιμοποίηση της πίστης, και της Εκκλησίας, ως εργαλείου χειραγώγησης της θεοφοβίας των μαζών, των Ευρωπαϊκών elite), όπως και η πολιτική του για την εκπαίδευση των Ιερέων, αποκαλύπτουν το γνήσιο ενδιαφέρον του για ηθική, την πνευματική διάσταση της κοινωνικής απελευθέρωσης, των καταπιεζομένων λαϊκών στρωμάτων.

Σε επίπεδο εθνικής εκπαιδευτικής πολιτικής, στα προαπαιτούμενα για την πρόσληψη δασκάλων αποκαλυπτική είναι η προϋπόθεση της γνώσης και της ικανότητας να εξηγεί στη καθομιλούμενη, τον Ξενοφώντα, τον Ισοκράτη, τον Αισώπου και ει δυνατόν τον Ομήρου. Αποκαλύπτει την φροντίδα για την ικανότητα του νέου να κατανοεί την ιστορία, να παίρνει ηθικά διδάγματα απ' αυτήν, να μάθει να εκφράζεται με σαφήνεια, περιεκτικότητα, να αξιοποιεί την λαϊκή σοφία και να γίνεται κατανοητός από κάθε επίπεδο μόρφωσης (Αίσωπος). Το ενδιαφέρον, επίσης, για δασκάλους ικανούς να διδάξουν και Όμηρο, αποκαλύπτει ένα Καποδίστρια Κυβερνήτη που δεν φιλοδοξεί να συγκροτήσει το αναγεννώμενο έθνος στη υποταγή στο νόμο και την τάξη έναν Κυβερνήτη κάθε άλλο από μιμητή αντιγραφέα, των Ευρωπαϊκών προτύπων, βίαιο εισαγωγέα του Ευρωπαϊκού Διαφωτισμού, στο όνομα της δημιουργίας ενός κράτους ευρωπαϊκών προδιαγραφών .

Η θέση είναι αρκετά σαφής και αποδεδειγμένα σωστή.

«Για δεινά Ελληνικά θεραπεία Ελληνική»

Ρεαλιστής στην πραγμάτωση των Εθνικών και πανανθρώπινων πόθων πιστεύει ότι στόχοι:

« Στερεωμένοι σε ρίζες αρετής είναι ακαταμάχητοι».

Ως Εθνικός ηγέτης και απελευθερωτής επεδίωξε μια Ελλάδα ανεξάρτητη, ουδέτερη, αυτόνομη, πολιτικά και πολιτισμικά, με διεθνή κατοχύρωση της ουδετερότητας, και της ανεξαρτησίας της, αφιερωμένη στον παγκόσμιο διάλογο για την ειρήνη, τις επιστήμες τις τέχνες, τον πολιτισμό.

«Μια Ελλάδα, Δελφούς της οικουμένης θέλει ο Καποδίστριας.».

Ο Ιωάννης Καποδίστριας, δεν υπήρξε. Υπάρχει ως οδηγός ως πρωτεργάτης δάσκαλος για τη δημιουργία εργαστηρίων αφοσιωμένων, εργαστηρίων εθνικής και απελευθέρωσης. Αν δεν μπορούμε να του συμπαρασταθούμε ας μην συμπαραστεκόμεθα στους δολοφόνους του.

Επισυνάψεις- Υποσημειώσεις:

Το Καποδιστριακό όραμα μιας διαρκούς Ευρωπαϊκής ειρήνης και το μέλλον της Γερμανίας.

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΡΑΙΟΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ, ΦΡΑΝΣΙΣΚΟ ΝΤΕ ΜΙΡΑΝΤΑ

- η Ελληνική Σκέψη στην Αυτοθέσμιση των Κοινωνιών, τον Διαφωτισμό και την Γνώση

ΑΞΙΟΝΑΣ II: Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟ, ΤΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ, ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΓΝΩΣΗ

www.academy.edu.gr

Ο Π. Πετρίδης, καθ. Παν/μίου, στο εισαγωγικό κεφάλαιο του συλλογικού έργου με τίτλο «Ιωάννης Καποδίστριας, Ο κορυφαίος Έλληνας Ευρωπαίος, εκδ. Γκοβόστη, σελ.69-71, αποκαλύπτει και τεκμηριώνει το ρόλο του Ιωάννης Καποδίστριας ως πρωτεργάτη της ενοποίησης του Γερμανικού Έθνους, με στόχο ένα βιώσιμο σύστημα ευρωπαϊκής ισορροπίας. Αναφέρει ο Π. Πετρίδης:

Ο Μέττερνιχ, καθώς επισημάνθηκε, έβλεπε την Αυστρία ως αποκλειστική προστάτιδα Δύναμη των μικρότερων γερμανικών κρατιδίων, ανησυχώντας για την πιθανολογούμενη πρωσική υπεροχή στη Γερμανία. Αντιδρώντας πάντοτε διορατικά προσπάθησε, στη συνέχεια να προσεταιριστεί την Πρωσία προκειμένου να πετύχει τη συνεργασία των δύο Δυνάμεων-με εξαίρεση τη Ρωσία-προς το σκοπό της αμοιβαίας επίλυσης του πολωνοσαξωνικού ζητήματος.

Στις αρχές του 1815 οι σχέσεις μεταξύ των συμμάχων είχαν οξυνθεί επικίνδυνα λόγω των διαφορετικών θέσεων γύρω από το πολωνοσαξωνικό. Στις 3 Ιανουαρίου, συγκεκριμένα, οργανώθηκε μυστικός αμυντικός συνασπισμός στην Αγγλία, τη Γαλλία και την Αυστρία, που στρεφόταν ενάντια στην Πρωσία και τη Ρωσία. Οι επίσημες διαπραγματεύσεις, ωστόσο, εξακολουθούσαν με φαινομενική ηρεμία.

Στις 28 Ιανουαρίου 1815, ο Καποδίστριας, ύστερα από εξουσιοδότηση του αυτοκράτορα Αλέξανδρου, υπέβαλε επίσημα υπόμνημα στους συνέδρους υπό τον τίτλο. « *Πολιτικές εκτιμήσεις, για το μέλλον της Γερμανικής Αυτοκρατορίας*». Στον πρόλόγό του ο Κερκυραίος διπλωμάτης υπογράμμιζε αρχικά την αδιαμφισβήτητη υπεροχή της γερμανικής αυτοκρατορίας στην Ευρώπη και στην αναγκαία αποκατάσταση του γερμανικού έθνους προς όφελος αυτού του ιδίου, παράλληλα δε, υπέρ της εξασφάλισης της ηρεμίας και της γαλήνης στη γηραιά ήπειρο. Στη συνέχεια επισήμαινε, ότι η Γερμανία παρουσίαζε το θέαμα ενός έθνους το οποίο διαμορφώθηκε με βάση τις διχόνοιες των επιμέρους λαών που την απάρτιζαν. Μέσα από την επισήμανση αυτή καταφερόταν έμμεσα εναντίον των Γερμανών ηγεμόνων οι οποίοι ταύτιζαν την επίλυση του γερμανικού Ζητήματος με την ικανοποίηση προσωπικών φιλοδοξιών.

« Οποιαδήποτε και να είναι τα προσωπικά συμφέροντα των ηγεμόνων που κυβερνούν » τόνισε χαρακτηριστικά ο Καποδίστριας, « αυτοί οφείλουν, κάτω από την πίεση των πραγματικών γεγονότων, να παραχωρήσουν στη χώρα τους ένα Σύνταγμα». Στη συνέχεια, αναρωτιόταν αν ήταν δίκαιο να δοθεί στη Γερμανία « δύναμη ομοσπονδιακή, στερεά, συγκροτημένη και διαρκής» ή αν θα ήταν εθνικά επωφελέστερο να ανασταθεί το γερμανικό έθνος σε τρόπο ώστε μέσα από μια σειρά νέων επιλογών να καθιερωθούν βαθιές μεταρρυθμίσεις και αλλαγές.

Αναπτύσσοντας τις απόψεις του ο Καποδίστριας αναζητούσε την καταλληλότερη για το Γερμανικό Ζήτημα λύση, με απώτερο στόχο την ηρεμία, τη ευημερία και την ανεξαρτησία της Γερμανίας. « *Μέχρι σήμερα, (υποστήριζε διπλωματικά,) οι Γερμανοί ηγεμόνες παρουσιάζονται μεταξύ τους διασπασμένοι και επηρεαζόμενοι από τις αντιζηλίες των μεγάλων ηγετικών Δυνάμεων. Κάτω από αυτές τις συνθήκες, ο γερμανικός λαός δυσσαρεστημένος και εξαπατημένος στις προσδοκίες του, θα βαδίσει μόνος στην απελευθέρωσή του και στην εγκαθι-*

δρυση μιας σταθερής τάξης πραγμάτων. Μια τέτοια τροπή είναι φυσικό να φέρει τις μεγάλες Δυνάμεις σε αντιπαράθεση. Επομένως είναι φανερό, ότι η σχεδιαζόμενη ομοσπονδιακή συνθήκη είναι όχι μόνο αντίθετη προς την ανεξαρτησία της Γερμανίας, αλλά θέτει ταυτόχρονα φραγμούς στην εδραίωση μιας πραγματικής ισορροπίας και στην ανάπτυξη σταθερών σχέσεων ανάμεσα στις ευρωπαϊκές χώρες».

«Ενώ κάτω από διαφορετικές συνθήκες», εξακολουθούσε ο Καποδίστριας, «θα συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις για την παραχώρηση πολιτικού Συντάγματος στη Γερμανία αρμόδιου για τον προσδιορισμό της σφαίρας της ηθικής δραστηριότητας των λαών της, που θα επανέφερε τον εθνικό παλμό, τις παραδοσιακές αρχές και θα διασφάλιζε τη διαιώνιση και την ακμή των αναπτυσσομένων. Μέσα από τη λύση αυτή θα ήταν δυνατό να προσφερθεί στα γερμανικά κρατίδια μια μόνιμη εγγύηση ελευθερίας και στην Ευρώπη η στερεά βάση για την εγγύηση του μελλοντικού πολιτικού συστήματος.

Ο Ιωάννης Καποδίστριας, καταδικάζει τις αυθαίρετες μοναρχίες.

Ως προς τα συντάγματα των Γερμανικών Κρατών και τις συνταγματικές θέσεις του Ιωάννης Καποδίστριας, ο Πετρίδης, σελ. 75, αναφέρει:

Στη συνέχεια, ο Καποδίστριας καταφέρθηκε εναντίον του περιεχομένου και της δομής των Συνταγμάτων, των Συνταγματικών Μοναρχιών των Γερμανικών κρατιδίων (Αυτά που διαμορφώνονται με τις συνθήκες του 1815) παρατηρώντας: «Τι υποδηλώνουν Συντάγματα τα οποία προσεγγίζουν μοναρχικές αρχές: Σε όσα παραχωρήθηκαν δε βλέπω παρά μόνον το μονάρχη. Διαπραγματευόμαστε αποκλειστικά μ' αυτόν, αυτός εκφράζεται και ενεργεί. Παντού διαπιστώνω μοναρχικές αρχές και παράλληλα μονάρχες που δεν γνωρίζουν να τις επιβάλλουν. Τα Συντάγματα της Βαυαρίας και της Βυρτεμβέργης παραχωρήθηκαν με κακή πίστη. Θέλησαν με αυτά να εξευμενίσουν τους λαούς και συγχρόνως να τους εμπαΐζουν με λόγια. Όλα αυτά δεν συμφέρουν ούτε τους μονάρχες μήτε τα μικρά κράτη».

Η αδυναμία της Ευρωπαϊκής ηγεσίας της εποχής, των Ευρωπαϊκών ελίτ, της εποχής, να διαμορφώσουν ένα Ευρωπαϊκό σύστημα ισορροπίας, οδήγησαν τελικά στον πρώτο και στον δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, στην ουσία οδήγησαν, σε Ευρωπαϊκούς εμφύλιους. Σ' αυτήν την αδυναμία οφείλεται ο σημερινός υποβιβασμός της Ευρώπης σε δύναμη 4ης, 5ης κατηγορίας. Ο Ιωάννης Καποδίστριας υπήρξε φωτεινή εξαίρεση και φωτεινό παράδειγμα απέναντι σ' αυτές τις, κατώτερες των περιστάσεων και της αποστολής τους, ηγεσίες.

Ως προς το Καποδιστριακό όραμα μιας διαρκούς Ευρωπαϊκής Ειρήνης και τις προϋποθέσεις υλοποίησής του, ο Πετρίδης παραθέτει αυτούσιες τις θέσεις του Ιωάννης Καποδίστριας, ως ακολούθως:

«Το γεγονός που θα εξασφάλιζε μια αιώνια ειρήνη στην Ευρώπη θα ήταν η διακήρυξη της αρχής της ουδετερότητας ως θεμέλιο της Γερμανικής Ομοσπονδίας και η υπαγωγή στο καθεστώς αυτό όλων των ομόσπονδων Δυνάμεων μαζί με τη Δανία. Ποιός θα πολεμούσε τότε και γιατί; Θα βλέπαμε τότε τη μάστιγα των μόνιμων στρατευμάτων να εξαφανίζεται από παντού... Αλλά αυτό είναι μια χίμαιρα».

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΡΑΙΟΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ, ΦΡΑΝΣΙΣΚΟ ΝΤΕ ΜΙΡΑΝΤΑ

- η Ελληνική Σκέψη στην Αυτοθέσμιση των Κοινωνιών, τον Διαφωτισμό και την Γνώση

ΑΞΙΟΝΑΣ II: Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟ, ΤΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ, ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΓΝΩΣΗ

www.academy.edu.gr

{Αρχαία Βιέννη, Russland III , Bericht 1820,Κ.29, Fsz και Π. Πετρίδη, Η διπλωματική δράση του Ιωάννης Καποδίστριας υπέρ των Ελλήνων (1974)σελ.101-103} Σημειώνουμε ότι η Γερμανία βγήκε διαιρεμένη από τον μεγάλο τριακονταετή(1618-1648) πόλεμο, και στη συνέχεια βγήκε διαιρεμένη και μετά από τις συνθήκες του 1815.

Η συνέχεια του ελληνισμού και τα σύνορά του, (γεωγραφικά και πολιτισμικά), κατά τον Ιωάννη Καποδίστρια.:

Οι θέσεις του Ιωάννης Καποδίστριας για τα γεωγραφικά όρια της Ελλάδος, την πολιτισμική αυτονομία και ταυτότητα του Ελληνισμού, ήταν απειλή για τον καθ' ένα από τους ισχυρούς του Ευρωπαϊκού ανταγωνισμού.

Στο ερώτημα « τι πρέπει να εννοήσωμεν λέγοντες Ελλάδα σήμερα», ο Ιωάννης Καποδίστριας απάντησε στην ευρωπαϊκή ηγεσία της εποχής του:

«Το Ελληνικό έθνος σύγκειται εκ των ανθρώπων, οίτινες από αλώσεως της Κωνσταντινουπόλεως δεν έπαυσαν ομολογούντες την ορθόδοξον πίστιν και την γλώσσαν των πατέρων αυτών λαλούντες, και διέμειναν υπό την πνευματικήν ή κοσμικήν δικαιοδοσίαν της εκκλησίας των, όπου ποτέ της Τουρκίας και αν κατοικώσιν. Ποία όρια η Ελλάς επέβαλεν εις την γεωγραφικήν έκτασίν της. Τα όρια της Ελλάδος από τεσσάρων μεν αιώνων διεγράφησαν υπό δικαιωμάτων, τα οποία ούτε ο χρόνος, ούτε αι πολύμορφοι συμφοραί, ούτε η διορυκτησία, ουδέποτε ίσχυσαν να παραγράψωσι διεγράφησαν δε από του 1821 δια του αίματος του χυθέντος εις τας σφαγάς των Κυδωνιών, της Κύπρου, της Χίου, της Κρήτης, των Ψαρρών, του Μεσολογγίου, και εις τας πολυαρίθμους ναυμαχίας τε και πεζομαχίας εν αις εδοξάσθη το γενναίον τούτο έθνος.

Ορμώμενοι εκ τούτων των γεγονότων, άτινα υπερίστανται της ιστορίας της Ελλάδος, και τον ήδη επταετή αυτής αγώνα επιχαρκτηρίζουσιν, ευκόλως καταπευθόμεθα ότι ούτε περιφιλοδοξία, ούτε κερδομανία, αλλά χρέος ιερόν και απαραβίαστον θέλει ενάξει δια παντός την Ελλάδα να συσστείλη όσον το ολιγώτερον τα όρια της χώρας αυτής.

Και αν δε του χρέους τούτου το αίσθημα σιγήσει ενώπιον επικρατεστέρων αποθεωρήσεων, οι Έλληνες δικαίω τω λόγω δύνανται να ερωτήσωσιν εαυτούς, άραγε χάριν της ειρήνης αι μεσίτρια Αυλαί τους αναγκάζουσι να εγκαταλείψωσιν έτι πολλούς των ομογενών των υπό τον Μωαμεθανικόν ζυγόν!

Και αι παρεμβαίνουσαι δε βασιλείαι, όσον αποθεωρήσωσι την φύσιν του πολέμου, τον οποίον θέλουσι να καταπαύσωσι, τόσον θέλουσι κατανοήση ότι η γεωγραφική βάση της ειρηνοποίησεως της Ανατολής δια να είναι στερεά και εμμενής, ούτε τη ώρα ταυτη να προσδιορισθή δύναται, ούτε και δια μόνης της ισχύος των διαπραγματεύσεων.»

(Ι. Χιώτης Ιστορία του Ιονίου Κράτους)

Η Ελλάδα ως πολιτισμική οντότητα για τον Ιωάννης Καποδίστριας

(Γ.Ι. Σκλαβούνος, από την Εισήγηση στους Δελφούς Νοέμβριος 2006 με θέμα « Η σχέση Πολιτιστικών και Γεωγραφικών συνόρων στην Ελλάδα του Ιωάννης Καποδίστριας και το Ανατολικό ζήτημα»)

«Ποία όρια επέβαλε η Ελλάς εις την γεωγραφικήν της έκτασιν; » Ερωτά ο Ιωάννης Καποδίστριας εις το κείμενο που παραθέσαμε ανωτέρω.. Είμαστε αναγκασμένοι να σταθούμε σ' αυτό το ερώτημα και να επισημάνουμε ότι , για τον Ιωάννη Καποδίστρια, η Ελλάδα δεν είναι απλά και μονοσήμαντα γεωγραφικός όρος , είναι πρωτίστως οντότητα πολιτισμική σε μια σχέση δυναμική με το γεωγραφικό χώρο. Μια πολιτισμική οντότητα με αδιάκοπη πολιτισμική, γλωσσική , θρησκευτική αλλά και διοικητική συνέχεια.

Τα όρια που επέβαλε αυτή η οργανωμένη πολιτισμική, κοινωνική και θρησκευτική «οντότητα» δεν ορίζονται μόνο από την ιστορία ως όρια ποτισμένα με αίμα και με ζωή και θάνατο σμιλευμένα. Είναι τα διαχρονικά όρια του Ελληνισμού που συναντάμε και στη Χάρτα του Ρήγα.

Το όραμα του Ιωάννης Καποδίστριας, για τον αναγεννώμενο Ελληνισμό:

Δελφούς της Οικουμένης ήθελε την Ελλάδα ο Ιωάννης Καποδίστριας

Όπως προκύπτει από το Αρχείο της Αυστριακής Αστυνομίας και συγκεκριμένη αλληλογραφία αυστριακού πράκτορα ονόματι Τσερβένκα , προς την Αυστριακή Αστυνομία , που παραθέτει ο Τάσος Βουρνάς στην «Ιστορία της Φιλικής Εταιρίας»:

« Η βάση επί της οποίας θέλει να στηρίξει... Εξ όσων μου λέγουν περί των σκοπών τους οποίους επιδιώκει ο κόμης Καποδίστριας δια της εν λόγω προσπαθείας , δεν θα ηδυνάμην να εξαγάγω το συμπέρασμα , ότι έχει την πρόθεσιν να δειχθή άξιος του «ευχαριστώ» της ρωσικής κυβερνήσεως, καθόσον βάση επί της οποίας θέλει να στηρίξη εκ νέου την ευτυχίαν και την δόξαν των συμπατριωτών του και να τους εξασφαλίση εναντίον παντός μελλοντικού γεγονότος, είναι η απόλυτος πολιτική αυτονομία της Ελλάδος. Η Ελλάς πρέπει, (καταυτόν), να κηρυχθή ομοφώνως

υφ' όλων των δυνάμεων χώρα αφιερωμένη αποκλειστικώς και μόνον εις τας επιστήμας και την διαφώτισιν του ανθρωπίνου γένους, το έδαφός της(να κηρυχθεί) εκ των έξω απρόσβλητον, εσωτερικώς δε να κρατηθεί μακράν πάσης ξένης αναμείξεως, τέλος οφείλει να κηρυχθεί μακράν πάσης ξένης αναμείξεως, τέλος οφείλει να κηρυχθεί δι' όλην την ανθρωπότητα ως ένα κράτος ιερόν. Κείμενη μεταξύ Ασίας και Ευρώπης ευκόλως θα κατανοή η Ελλάς το νόημα της μυστικοπαθούς ζωής της Ανατολής, ενώ αφ' ετέρου θα εισδέχεται το εκλεπτυσμένον πνεύμα των Ευρωπαίων δημιουργούσα κατ'α υτόν τον τρόπον μίαν δι' ολόκληρον την ανθρωπότητα σωτήριον ισορροπίαν.»

Ίσως δεν είναι καθόλου τυχαίο ότι ένας ακόμα Επτανήσιος ο Σικελιανός επιχείρησε για μια ακόμα φορά να δώσει οικουμενική διάσταση στο Δελφικό Ιδεώδες με την Δελφική Ιδέα του.

Πως πρέπει να μανθάνουν οι Ιερείς:

Θρησκευτικότητα και ευσέβεια επικουρούμενη και δια του λογικού και της συμμετρου μαθήσεως.

Οι θέσεις του Ιωάννης Καποδίστριας, για την μόρφωση των Ιερέων αποκαλυπτική των πολιτισμικών του αφετηριών και στοχεύσεων.

Από επιστολή προς τον Μουστοξύδη (Ι. Χιώτης, Ιστορία Ιονίου Κράτους, τόμος Α'6/11/1827):

«Το πρώτιστον και ουσιωδέστερον των χρεών της Ελληνικής Κυβερνήσεως είναι να προμηθεύσει εις το έθνος την διδασκαλίαν της πίστεως, υπάρχον αυτό αφοσιωμένον μεν ομολογουμένως την εκκλησίαν του αλλ' από αισθήματος απλού και ειμή τολμηρόν ειπείν, από εμφύτου ροπής.

Την δε σήμερον χρειάζεται περισσότερο να είναι δηλαδή ευσεβές και δια του λογικού η συμμετρου μαθήσεως, ότι άνευ της επικουρίας ταύτης ούτε ο κλήρος θέλει δυνηθεί να καταπαλαίσει νεωτερίζοντας περί τα της πίστεως ούτε η νεολαία να προφυλαχθεί από τας καινάς των απάτας».

Συστήνει για τη συγγραφή κατήχησης κάποιον κ.Βαρθολομαίον, ιερέα στην Βενετία, του εφιστά την προσοχήν στην κατήχηση, την οποία έχει εκδώσει ο δάσκαλος Ο δάσκαλος Οικονόμος στη Βιέννη, με την έγκριση του Παναγιώτατου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Κι αν όντως η κατήχηση του Οικονόμου είχε τύχει της εγκρίσεως, αυτήν να χρησιμοποιήσει ή ακόμη και να την αντιγράψει...

Η Αρχαιοελληνική παιδεία στα θεμέλια της εκπαιδευτικής πολιτικής του Ιωάννης Καποδίστριας

Τι πρέπει να μανθάνουν οι δάσκαλοι.

Ως προς την εκπαίδευση: Τα προσόντα των δασκάλων:

Οι δάσκαλοι προσλαμβάνονται με εξετάσεις από Επιτροπή υπό την Προεδρία αποτελούμενη από τους Βιάρο Καποδίστρια, Κωνσταντά και Καμπάνη.

« Η Επιτροπή... δεν θέλει συστήσει ουδένα εις την Κυβέρνηση ως ικανόν να διευθύνει αλληλοδιαδόχως σχολείον εάν δεν είναι ειδήμων εις την γραμματικήν και ικανός να εξηγεί στην καθομιλουμένην

τον Αίσωπον, τον Ισοκράτην, τον Ξενοφόντα ευχής δε έργον να είναι ικανός να εξηγήσει και τον Όμηρον».